

Gæludýrum lógað vegna COVID-19

Innlent 2

Dýralæknir kveðst merkja aukningu í aflífun gæludýra. Hann segir að ástæðuna megi rekja til ótta eigendanna við COVID-19 smit.

Hrun í sölu veiðileyfa

Innlent 4

Veiðiréttarhafar eru á meðal þeirra aðila í ferðaþjónustu sem horfa upp á algjört hrun. Dæmi eru um að tjón hlaupi á tugum milljóna.

Ófriðurinn innan SÁÁ

Úttekt 6

Langur aðdragandi hefur erið að því ófremdarástandi sem nú ríkir innan SÁÁ. Viðmælendur Mannlífs velta sökinni hver yfir á annan.

Stórsöngkona stefnir Óperunni

Innlent 14

Félag íslenskra hljómlistarmanna hefur stefnt Íslensku óperunni, fyrir hönd Þóru Einarsdóttir óperusöngkonu vegna vangoldinna launa.

13. TÖLUBLAÐ 4. ÁRGANGUR

FÖSTUDAGURINN 3. APRÍL 2020

MANNLÍF

Fréttir / Við… …Séð og heyrt

VIÐTALIÐ

Katrín Jakobsdóttir

Skömmuð fyrir að brosa of mikið

***„Þetta verður tímabundið," segir Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra.** Í samtali við Mannlíf ræðir hún stjórnmálin, einkalífið og COVID-19 faraldurinn sem herjar á þjóðina.*

Ekki sannað að COVID-19 smitist með gæludýrum

Texti / Trausti Hafsteinsson

> Hundurinn sýndi engin einkenni og veiktist ekki af völdum veirunnar.

Þótt talið sé að kórónuveiran sé upprunnin í dýrum og hafi færst yfir í menn, hefur ekki verið sýnt fram á að smit hafi borist frá húsdýrum eða gæludýrum til manna eða annarra dýra.

Í tveimur tilfellum hefur veiran greinst í sýnum sem tekin voru úr hundum sýktra einstaklinga, en hundarnir sjálfir veiktust aldrei. Í báðum tilfellum var um að ræða hunda sem sýktust af eigendum sínum í Hong Kong. Sá fyrri var af pomeranian-kyni og var smit hans staðfest 28. febrúar síðastliðinn en eigandinn, 60 ára kona, hafði þá líka verið greind með smit og þótti það sannað að dýrið hafði smitast af eigandanum. Hundurinn sýndi engin einkenni og veiktist ekki af völdum veirunnar en lést hins vegar um miðjan marsmánuð, þá 17 ára að aldri. Konan hefur ekki leyft krufningu á dýrinu og því er dánarorsök ókunn. Í hinu tilfellinu var um að ræða þýskan fjárhund sem greindist jákvæður af veirusmiti og sannað að hann hafi einnig sýkst af eiganda sínum í Hong Kong.

Þá greindist nýlega belgískur heimilisköttur með COVID-19 og talið er að eigandi hans hafi borið smitið yfir í dýrið en eigandinn hafði greinst jákvæður viku áður. Kötturinn var með sjúkdómseinkenni í öndunarfærum og meltingu en ekki hefur verið staðfest að þau hafi verið vegna veirunnar. Engar vísbendingar eru um að þessi dýr hafi borið smit í fólk eða önnur dýr.

Samkvæmt ráðleggingum Matvælastofnunar skal ávallt þvo hendur eftir snertingu við dýr, sérstaklega áður en matvæla er neytt og almennt ætti að forðast að leyfa hundum að sleikja andlit fólks og hendur. Það er í lagi að fara út með hundinn að því gefnu að leiðbeiningum um sóttkví og einangrun sé fylgt.

Í tveimur tilfellum hefur veiran greinst í sýnum sem tekin voru úr hundum.

Texti / Trausti Hafsteinsson

Gæludýrin víkja á veirutímum

Dýraverndunaraðilar segja að gæludýraeigendur séu í auknum mæli farnir að losa sig við gæludýr sín. Í einhverjum tilvikum reyni þeir að finna dýrunum önnur heimili. Dýralæknir kveðst merkja aukningu í aflífun gæludýra síðustu vikur. Hann segir að ástæðurnar séu tvíþættar. Annars vegar óttist eigendur COVID-19 smit í dýrunum og hins vegar séu þeir hræddir um að geta ekki sinnt þeim ef þeir veikjast sjálfir.

Fólk er mikið að koma með kisur til að finna ný heimili. Við höfum fundið fyrir aukningu á þessu tímabili, það er óhætt að segja það," segir Jóhanna Ása Evensen, rekstrarstjóri Kattholts.

Aðspurð telur Jóhanna Ása ástæðuna meðal annars vera vegna aukinnar viðveru fólks á heimilunum. „Núna eru börnin svo mikið heima og þá verða dýrin kvekktari við lætin. Það er kannski dálítið svoleiðis að gæludýrin þurfi að víkja í þessu ástandi," segir hún og bætir við að á sama tíma gangi vel að koma köttunum út aftur. Hún bendir einnig á að dýralæknar hafi gefið það út að kórónuveiran berist ekki úr gæludýrum í eigendur þeirra. „Það er sem betur fer líka aukning í hina áttina. Fólk er mikið heima hjá sér þar sem því leiðist og vantar félaga. Þannig finnum við líka aukningu í því að fólk taki kisur að sér og það er jákvætt."

> *Eigendur eru meðal annars að leyfa dýrunum að fara núna, áður en ástandið verður verra.*

Kettir frekar en hundar

Guðjón Sigurðsson, dýralæknir á Dýralæknastofu Dagfinns, staðfestir að aukning sé á því að fólk sé að losa sig við gæludýrin af ótta við að kórónaveiruna. „Það er örlítil aukning á því. Þetta eru aðallega kettir, minna um hunda. Það eru fyrst og fremst eldri dýr. Eigendur eru meðal annars að leyfa þeim að fara núna, áður en ástandið verður verra og sumir eigendurnir gera þetta af ótta við að geta síðar ekki sinnt dýrunum," segir Guðjón. „Við fáum svolítið af hringingum vegna þessa."

Hverfandi líkur á smiti

Þóra Jóhanna Jónasdóttir, dýralæknir hjá MAST, staðfestir einnig að fjöldi fyrirspurna hafi borist stofnuninni vegna COVID-19 faraldursins og því hafi þótt ástæða til að taka saman upplýsingar á heimasíðu MAST til að svara spurningum gæludýraeigenda sem til þeirra hafa leitað. „Við höfum sett upp spurningar og svör varðandi það hvort sé ástæða til að óttast þessi smit, annað hvort að dýrin geti smitað eigendur eða þá öfugt. Það eru hverfandi líkur en það er fræðilegur möguleiki. Á heimsvísu hefur veiran aðeins fundist í þremur tilvikum í gæludýrum, í tveimur hundum og einum ketti. Hundarnir sýndu engin sjúkdómseinkenni. Kötturinn sýndi öndunarfæra- og meltingareinkenni, sem óvíst er hvort tengdist smitinu, en hann náði sér hratt," segir Þóra Jóhanna.

„Vissulega þarf að skoða þetta betur og það er verið að setja upp fleiri rannsóknir í nokkrum löndum þess efnis. En að svo stöddu er ekkert sem bendir til þess að gæludýr beri smit á milli. Það er samt auðvitað rétt að hafa allan vara á og þvo vel hendurnar eftir snertingu við dýr eins og annað, og einnig áður en matur er útbúinn fyrir dýrið."

BIRTÍNGUR EHF
Útgáfufélag - Síðumúla 28, 108 Reykjavík S: 515 5500

Lumar þú á frétt?
Sendu ábendingu á ritstjórn@birtingur.is

Útgefandi og ábyrgðarmaður: Halldór Kristmannsson - **Framkvæmdastjóri:** Sigríður Dagný Sigurbjörnsdóttir - **Útgáfustjóri Mannlífs:** Roald Viðar Eyvindsson - **Ritstjóri Mannlífs:** Reynir Traustason - **Ritstjórar tímarita:** Hanna Ingibjörg Arnarsdóttir, Steingerður Steinarsdóttir - **Blaðamenn:** Baldur Guðmundsson, Ragna Gestsdóttir, Friðrika Benónýsdóttir, Guðný Hrönn, Trausti Hafsteinsson - **Umbrot og hönnun:** Ivan Burkni - **Forsíða:** Hákon Davíð Björnsson - **Auglýsingar:** auglysingar@birtingur.is - **Prentun:** Landsprent - **Dreifing:** Póstdreifing

TÍMI TIL AÐ LESA

HEIMSMET
2020

SETJUM HEIMSMET Í LESTRI
VERTU MEÐ Í LANDSLIÐINU

Í tilefni af því að nú erum við mörg heima og vantar eitthvað gefandi til að nýta tímann í ætlum við að sameinast í einu liði, landsliðinu í lestri, og setja heimsmet í lesnum mínútum á einum mánuði.

Reglurnar eru mjög einfaldar. Þú tekur tímann þegar þú lest og skráir mínúturnar á **timitiladlesa.is.**

Allir geta verið í landsliðinu. Strákar og stelpur, börn og fullorðnir. Hver mínúta skiptir máli.

Allur lestur telst með. Líka að hlusta á hljóðbók. Líka að lesa myndasögu og uppskriftabók. Líka að lesa rafbækur.
Og að sjálfsögðu skiptir tungumálið engu máli.

Á **timitiladlesa.is** sérðu alltaf hvað landsliðið er búið að lesa mikið, og hvað þú ert búin(n) að lesa mikið. Og ef þú stendur þig rosalega vel færðu viðurkenningar á síðunni.

SVO NÚ ER BARA AÐ REIMA Á SIG LESSKÓNA OG GRÍPA NÆSTU BÓK. VIÐBÚIN — TILBÚIN — LESA!

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og menningarmálaráðuneytið

#timitiladlesa

timitiladlesa.is

Málið í hnotskurn

Stangveiði velti árið 2013 um 20 milljörðum á Íslandi, samkvæmt upplýsingum frá Veiðimálastofnun. Frá árinu 2013 til 2018 lét nærri að ferðamannafjöldi á Íslandi hafi þrefaldast svo óhætt er að gera ráð fyrir umtalsvert meiri veltu. Vegna kórónuveirunnar og þeirra hamla sem settar hafa verið á ferðalög fólks sjá veiðiréttarhafar fram á erfitt sumar. Þeir sem áttu bókuð veiðileyfi í sumar hafa flestir afboðað komu sína eða verið færðir til næsta árs. Veiðiréttarhafar eru bundnir af samningum við veiðifélög landeigenda og ber að greiða rentu vegna veiðiréttarins. Ef sumarið fer á versta veg er ólíklegt að veiðiréttarhafar geti staðið við sínar skuldbindingar.

Kristján Páll segir að Fish partner eigi mikið undir vorveiðinni í urriðanum. Þar hefur nánast allt verið afbókað.

„Það er bara allt farið“

Kristján Páll Rafnsson er eigandi Fish partner, sem er einn stærsti ferðaskipuleggjandinn á Íslandi þegar kemur að veiðiferðum. Fish partner gerir að stórum hluta út á urriðasvæðin á Þingvöllum á vorin. Þar eru bestu mánuðirnir apríl, maí og inn í júní. „Það er bara allt farið,“ segir hann um bókanir erlendra veiðimanna yfir það tímabil.

Ef allt fer á versta veg þá verða allir að taka á þessu saman. Það eru allir á sömu blaðsíðu.

Kristján segir að flestir þeir sem eru komnir yfir sextugt hafi afbókað ferðir allt fram í ágúst. Það séu oft veiðimenn sem kaupa fulla þjónustu. Yngri veiðimennirnir gætu komið með skömmum fyrirvara.

Aðspurður segist Kristján eiga í góðum samskiptum við landeigendur og að allir skilji hvað við er að eiga. „Ef allt fer á versta veg þá verða allir að taka á þessu saman. Það eru allir á sömu blaðsíðu.“

Kristján á von á því að reyna að herja betur á innanlandsmarkað í vor og sumar, en Fish partner hefur síðustu daga verið að auglýsa veiðileyfi á samfélagsmiðlum með miklum afslætti. Hann segir raunar að aðsóknin hafi verið slík að vefur fyrirtækisins hafi hrunið. „Við erum víkingar og munum standa okkur,“ segir hann spurður hvernig hann meti framtíð fyrirtækisins.

Texti / Baldur Guðmundsson

Hrun í veiðileyfasölu

Veiðiréttarhafar eru á meðal þeirra aðila í ferðaþjónustu sem horfa upp á algjört hrun vegna COVID-19. Tjónið hleypur hjá einum þeirra á tugum milljóna.

Þetta lítur helvíti illa út,“ segir veiðileyfasalinn og leiðsögumaðurinn Þaulreyndi Árni Baldursson. Hann á fyrirtækið Lax-á, sem hefur um árabil leigt veiðisvæði og selt veiðileyfi auk þess að bjóða upp á veiðiferðir til landa eins og Rússlands og Noregs. Árni sér fram á tug milljóna tjón vegna kórónuveirunnar.

Venjan er sú að erlendur veiðimaður sem kaupir veiðileyfi greiðir helminginn við bókun en seinni helminginn þegar nær dregur. Árni segir að allt fjárstreymi til fyrirtækisins sé í frosti. Enginn greiði seinni helming greiðslunnar og allir þeir sem ekki höfðu greitt helminginn hafi afbókað. Hann segist hafa gert eina tilraun til að rukka fastakúnna síðustu daganna. „Are you out of your mind?“ var svarið sem hann fékk til baka, sem þýða mætti „Ertu viti þínu fjær?“ „Þar með lauk innheimtu minni í mars,“ segir Árni og hlær, þrátt fyrir allt.

Margir veiðiréttarhafar greiða helming rentunnar til landeigenda í apríl, á grundvelli samnings. Árni er einn þeirra. Hann á von á því að vorgreiðslan geti reynst mörgum fyrirtækjum á þessum markaði erfið. „Það verður mikill hristingur ef það kemur ekkert í kassann,“ útskýrir hann.

Eldri menn kaupa dýrustu ferðirnar

Árni segir að flestir þeir viðskiptavinir sem mestu eyði í veiðiferðir hjá Lax-á séu eldri menn sem eru vel stæðir. Þeir eru jafnframt í áhættuhópi vegna kórónuveirunnar, fyrir aldurs sakir. Ekki bæti úr skák að bresk stjórnvöld hafi sagt eldra fólki að ferðast ekkert næstu sex mánuðina en Bretar eru nokkuð áberandi við íslenskar veiðiár á sumrin. Einnig sé búið að ákveða að loka Rússlandi fyrir veiði allt næsta sumar og að í Skotlandi, þar sem Lax-á er með ársvæði á leigu, sé bannað að veiða.

Baldursson hjá Lax-á segir að tjónið hlaupi á tugum milljóna.

> *Þetta er algjör hryllingur.*

„Það er búið að hætta við allt í sumar,“ segir hann um þessi svæði en utanlandsferðir með veiðimenn hafa verið ein stærsta tekjulind fyrirtækisins. „Þetta lítur þess vegna hörmulega út,“ segir Árni. Hann er vonlítill um að júlí, ágúst og september verði í lagi. „Það þýðir ekki alveg að útiloka það, en það yrði svakaleg heppni. Ég held að þeir komi bara ekki. Heimurinn verður ekki kominn á lappirnar svona fljótt.“

Færa menn á milli ára

Árni segir að helsta úrræði veiðileyfasala sé að færa menn á milli ára, sem greitt hafi helming veiðileyfanna. Flestir kúnnar sumarsins verði sennilega færðir til næsta sumars. Það muni hins vegar skerða söluna næsta sumar, svo tjónið sé mikið. „Við getum ekki borgað þeim til baka því við erum búnir að borga landeigendum aðra greiðsluna. „Peningurinn er farinn frá okkur.“ Hann segir að tjónið hjá fyrirtækinu hlaupi á tugum milljóna króna og hann eigi von á því að fyrirtækið nýti sér úrræði stjórnvalda um hlutabætur. Fjórir starfsmenn vinna á skrifstofu fyrirtækisins. Þar hafi fólk ekkert að gera nema taka á móti afbókunum. „Það eru allir í að slökkva elda. Þetta er algjör hryllingur.“

Árni á von á því að setjast niður með landeigendum og reyna að semja um málið. Það séu allir á sama báti. Hann segir að finna verði út úr því hvort ákvæði samninga um óviðráðanlegar ytri ástæður gildi nú. „Menn verða að standa í lappirnar og greiða úr þessu. Þetta má ekki verða til þess að markaðsstarf til margra áratuga sé fyrir bý.“

SÁTT

Baltasar borgaði Stöð 2 bætur

Texti / Trausti Hafsteinsson

Baltasar Kormákur.

Þórhallur Gunnarsson.

Við komumst að góðu samkomulagi við Baltasar og það er allt í góðu á milli aðilanna. Við áttum góð samskipti og ekkert meira um það að segja,“ segir Þórhallur Gunnarsson, framkvæmdastjóri Miðla, sem heldur utan um Stöð 2, um endurgreiðslu Baltasars Kormáks kvikmyndaleikstjóra til fyrirtækisins vegna framleiðslu á sjónvarpsþáttaröðinni Kötlu. Í upphafi greiddi sjónvarpsstöðin leikstjóranum þróunarstyrk vegna verkefnisins en síðar meir ákvað Baltasar að ganga frekar til liðs við RÚV og Netflix. Heimildir Mannlífs herma að Stöð 2 hafi hótað leikstjóranum málsókn en hvorki Þórhallur né Baltasar vilja staðfesta að svo hafi verið.

„Þetta er afgreitt mál og allir sáttir. Til þess að geta haldið áfram með það sem við erum að gera þurfti að gera nýtt samkomulag og það tók smátíma að leysa úr því,“ segir Baltasar. Aðspurður um hvort honum hafi verið hótað málsókn segir hann að aðrir verði að svara fyrir það. „Ég greiddi þeim til baka það sem þeir settu í þetta og með smávegis álagi.“

Við áttum góð samskipti og ekkert meira um það að segja.

Orðrómur

rt@birtingur.is

Högg fyrir Ágústu

Grímur Sæmundsson, forstjóri Bláa Lónsins, upplýsti á Rás 2 að fyrirtækið myndi ekki greiða út arð á sama tímabili og það þiggur ríkisaðstoð í formi launagreiðslna vegna hliðaráhrifa kórónuveirunnar. Bláa Lónið hefur greitt út gríðarlega háan arð á undanförnum árum. Grímur er sjálfur stærsti eigandinn og fær sinn skell. Meðal annarra hluthafa er **Ágústa Johnson** heilsufrömuður sem missir spón úr aski sínum.

Össur á friðarstóli

Það hefur farið lítið fyrir **Össuri Skarphéðinssyni**, fyrrverandi utanríkisráðherra, undanfarið. Össur var um áratugaskeið afar áberandi í opinberri umræðu og sýndi í senn snerpu og vopnafimi í átökum við pólitíska andstæðinga. Nú situr hann á friðarstóli á Vesturgötu. Hann er þó ekki aðgerðalaus því undanfarin misseri hefur hann unnið að rannsókn á grænlensku samfélagi með það fyrir augum að efla tengsl grannans í vestri og Íslands.

Himinhátt tap

Miklar hrókeringar hafa átt sér stað á fjölmiðlamarkaði undanfarið. Hringbraut, Fréttablaðið og DV eru komin í eina sæng. Víst er að **Sigurður G. Guðjónsson**, hæstaréttarlögmaður, meintur eigandi og stjórnarformaður útgáfu **DV Frjálsrar fjölmiðlunar**, má hrósa happi með að losna undan rekstrinum sem skilaði gríðarlegu tapi á líftíma sínum. Hann þarf væntanlega að finna leið til að lenda félaginu án þess að verða fyrir öðru hnjaski en þeim álitshnekk sem fylgir himinháu tapinu á félagi hans.

Snilld Jóns Ásgeirs

Sá sem stendur með pálmann í höndunum í samruna Fréttablaðsins, Hringbrautar og DV er **Jón Ásgeir Jóhannesson** sem tókst með kunnuglegum ráðum að selja **Helga Magnússyni** og félögum Fréttablaðið á góðu verði. Jón Ásgeir er þekktur fyrir að vera slunginn og lítt fyrirsjáanlegur í viðskiptum. Salan á **Fréttablaðinu** þykir vera dæmi um óborganlegan snúning og að hann hafi engu gleymt þar sem kemur að sölumennsku.

1 LÍTRI
Vítamínbætt
Vítamínbætt
Létt mjólk
Mjólkin gerir gott betra
MJÓLKURSAMSALAN
ENNEMM / SÍA / NM93184

Texti / Trausti Hafsteinsson

Fréttaskýring
SÁÁ

STRÍÐIÐ Á SJÚKRAHÚSINU

Ósætti hefur ríkt innan veggja SÁÁ um nokkurt skeið. Spjótin beinast að Arnþóri Jónssyni, formanni SÁÁ, og Þórarni Tyrfingssyni, fyrrverandi yfirlæknis og stjórnanda á Vogi, og eru þeir sakaðir um einelti í garð æðstu stjórnenda á Vogi. Þrátt fyrir að Þórarinn hafi hætt klínísku starfi í maí 2017 og ekki unnið við meðferðina á stofnuninni síðan þá gegnir hann enn hlutverki innan samtakanna, jafnvel of stóru að mati ýmissa heimildamanna Mannlífs og er hann sakaður um að hafa að tjaldarbaki unnið gegn núverandi yfirmönnum heilbrigðissviðsins. Þá er Arnþór formaður sagður ganga erinda yfirlæknisins fyrrverandi innan framkvæmdastjórnar SÁÁ.

Teymi yfirkvenna

Valgerður Á. Rúnarsdóttir tók við starfi framkvæmdastjóra lækninga á Vogi af Þórarni sumarið 2017. Þétt við bak hennar hafa undanfarin ár starfað Ingunn Hansdóttir yfirsálfræðingur og Þóra Björnsdóttir hjúkrunarforstjóri. Miðað við stuðningsyfirlýsingar yfirgnæfandi meirihluta starfsfólks SÁÁ virðist stjórn þessara kvenna, undir forystu Valgerðar, haft góðan meðbyr. En frá því að Valgerður tók við hefur gætt sívaxandi erfiðleika í samskiptum milli hennar og Arnþórs, stjórnarformanns samtakanna. Svo mikilla erfiðleika að eftir því hefur verið tekið innan framkvæmdastjórnarinnar og á haustmánuðum var hjá henni óskað eftir óháðri úttekt á samskiptunum æðstu manna og stjórnar. Af þeirri úttekt varð þó aldrei og herma heimildir Mannlífs að Arnþór hafi hafnað beiðninni. Í kjölfarið lýstu ýmsir stjórnarmeðlimir yfir stuðningi við stjórnendateymi Vogs en fengu í kjölfarið bréf frá Arnþóri formanni þess efnis að nefndarmenn hefðu ekki heimild til að taka afstöðu gegn formanni.

Kornið sem fyllti mælinn

Langur aðdragandi hefur því verið að því ófremdarástandi sem nú virðist ríkja innan SÁÁ en það virðist hafa sprungið með hvelli við uppsagnir starfsmanna í síðustu viku. Þá sagði Arnþór formaður upp nokkrum starfsmönnum innan Vogs og gaf fyrir því þær ástæður að spara þyrfti peninga samtakanna þar sem fyrir liggi að fjáröflunarleiðir munu bresta vegna kórónuveirufaraldursins. Valgerður blæs hins vegar á þær skýringar og segir ólíðandi að stjórn félagasamtakanna sé að skipta sér af starfsmannamálum og faglegum ákvörðunum hvað fíknimeðferðina varðar á Vogi. Undir það hafa ýmis fagsamtök sérfræðinga tekið og fram hafa komið opinberlega þrjár vantraustsyfirlýsingar á framkvæmdastjórn SÁÁ vegna málsins og úr stjórninni hafa gengið þrír fulltrúar nú þegar. Vantrauststillögunum var hins vegar öllum vísað frá á aðalstjórnarfundi samtakanna um liðna helgi þar sem Þórarinn, fyrrverandi yfirlæknir, hélt eldræðu mikla.

> **Langur aðdragandi hefur því verið að því ófremdarástandi sem nú virðist ríkja innan SÁÁ en það virðist hafa sprungið með hvelli við uppsagnir starfsmanna í síðustu viku.**

Sinnir enn verkefnum

Þórarinn gegnir enn hlutverki innan SÁÁ eftir að hafa gert samkomulag þess efnis við Arnþór formann og framkvæmdastjórnina. Að viðhalda gagnagrunni og sjúkraskrám Vogs annars vegar og hins vegar að veita vímuefnaráðgjöfum kennslu. Dóttir hans Hildur starfar sem læknir á Vogi og sonur hans, Björn Logi, situr í framkvæmdastjórn samtakanna ásamt því að nánir samstarfsmenn hans og vinir sinna lykilhlutverkum, til dæmis Hörður Svavarsson og Theódór S. Halldórsson sem nýverið tóku sæti í framkvæmdastjórninni í stað þeirra sem gengu úr henni í kjölfar uppsagnanna um daginn. Það er raunar nokkuð eðlilegt að áhrifa Þórarins gæti enn í starfsemi samtakanna þar sem hann stýrði starfinu við góðan orðstír lengi. Nú er hann hins vegar sakaður um að vilja áfram stýra að tjaldarbaki, bæði hluta félagsstarfsins sem og hinum faglega hluta reksturs meðferðarstarfsins.

„Alls ekki þessi vondi kall“

„Ég er góði gæinn og alls ekki þessi vondi kall sem verið er að gefa í skyn,“ segir Arnþór Jónsson, formaður SÁÁ, um þá umræðu sem að honum hefur beinst undanfarið. Hann segir of tímafrekt að fylgjast með umræðunni og segir meira máli skipta að vinna að góðum verkum samtakanna.

„Þetta er allt á misskilningi byggt. Þetta eru mest sögur og spuni og umræðan heyrist mér vera ómakleg og smánarlegt að verið sé að veitast að Þórarni Tyrfingssyni núna þegar á móti blæs. Nú eru það verkin sem þarf að vinna sem skipta máli og ég vil ekki vinna að málefnum SÁÁ í beinni útsendingu.”

Arnþór Jónsson, formaður SÁÁ.
Mynd / Spessi fyrir SÁÁ

Dropinn sem fyllti mælirinn

„Kannski átti stjórnin ekki von á því að ég myndi stíga niður fæti. Kannski er þetta gert í þeirri von að ég segði upp. Afleiðingarnar af þessu hafa verið rosalega miklar og ég finn alls staðar skilning á þeim sjónarmiðum sem ég er að setja fram,“ segir Valgerður Á. Rúnarsdóttir, framkvæmdastjóri lækninga hjá SÁÁ.

Þau sjónarmið segir hún fyrst og fremst snúa að því að aðskilja þurfi stjórnun félagasamtakanna og stjórnun heilbrigðisstofnanna sem samtökunum tengjast. „Ég vona að stjórn samtakanna horfist í augu við það og hafi gæfu til að leysa úr þessari alvarlegu stöðu. Það hlýtur bara að gerast. Fyrir mér er meðferðin aðalatriðið og hverjir taka ákvarðanir um faglegan rekstur á sjúkrastofnunum. Þær ákvarðanir eiga ekki að vera í höndum stjórnar félagasamtaka.“

Rangt mat

Valgerður telur að stjórnin meti það rangt að fjárstuðningur fáist ekki frá yfirvöldum eftir að fjáröflunarleiðir samtakanna brugðust vegna kórónuveirufaraldursins. Hún viðurkennir að hún hafi um nokkurt skeið glímt við mótbyr frá ákveðnum aðilum tengdum SÁÁ. „Auðvitað hefur stjórnin gefið þær skýringar að þetta snúist um peninga en ég held að það sé bara ekki rétt mat hjá henni. Starfsemin þarna er svo miklu meira virði en svo að stjórnvöld vilji ekki aðstoða og passa upp á að þetta fari allt saman vel,“ segir Valgerður.

„Ég er dálítið forvitin að komast að því hvaða hópur það er nákvæmlega sem styður stjórnarformanninn á þessari vegferð. Þetta sem gerðist núna nýverið var dropinn sem fyllti mælinn. Þetta er tilfinningaríkt allt saman. Það eru margir sem eiga samtökunum líf sitt að launa og ég er ein af þeim. En það má ekki blanda tilfinningum inn í þetta.“

Hættir að öllu óbreyttu

Valgerður er hörð á því að standa við uppsögn sína verði hlutverki framkvæmdastjórnar SÁÁ og sér í lagi hlutverki stjórnarformanns samtakanna ekki aðskilið frá faglegum rekstri sjúkrastofnanna. Hún telur eðlilegt að núverandi formaður og stjórn stígi til hliðar enda sé mörgum brugðið við hversu einkennilega hafi verið staðið að málum. „Það virðist nokkuð skýrt hvernig stjórnin vill hafa hlutina og kannski getur hún bara haft þetta

Valgerður Á. Rúnarsdóttir.

svona. Ég get ekki hugsað mér að vera í þessu umhverfi áfram. Stjórnin verður þá bara að gera þetta með öðru fólki og það kemur auðvitað alltaf maður í manns stað,“ segir Valgerður og leggur þunga áherslu á að meðferðarþjónusta SÁÁ snúist ekki um hana sjálfa. Hún hefur miklar áhyggjur af því að aðgerðir stjórnarinnar og umræðan sem af þeim skapast sverti hið góða starf sem unnið hefur verið undir merkjum samtakanna. „Ég hef bara áhyggjur af meðferðinni, það þarf annars konar stjórn yfir heilbrigðisrekstrinum og hún verður að vera alveg laus við inngrip framkvæmdastjórnar félagasamtaka, m.a. um starfsmannamál. Ég hef áhyggjur af því að núverandi stjórn samtakanna geri sér ekki grein fyrir að þetta er ekki í lagi og ætli bara að láta þetta ganga eftir. Það eru einhverjir þar sem vilja stýra öllu því hvað gerist inni á gólfinu.“

Ekki fórnarlamb

Helst af öllu segir Valgerður auðvitað vilja halda áfram starfi sínu hjá SÁÁ. Hún lítur ekki á sig sem fórnarlamb og hefur ekki áhyggjur af sjálfri sér. „Ég vil auðvitað áfram leiða þetta starf, þetta er svo gríðarlega mikilvæg starfsemi sem má ekki verða fyrir þessu hnjaski sem gjörningar framkvæmdastjórnarinnar valda. Mér finnst svo glatað þegar þetta fer að snúast um einhverja einstaklinga. Ég þoli alls konar skít og hef synt fram hjá honum lengi. En ég er ekki pólitíkus og kann ekki þennan leik. Kannski er þetta brölt bara kolólöglegt allt saman en ég hafði ekki hugsað mér að láta lögfræðinga skoða það, mér finnst það ekki spennandi kostur. Ég lít ekki á mig sem fórnarlamb og hef engar áhyggjur af sjálfri mér.“

IÐNAÐARLÍFTÆKNI

Ný námsleið í Háskóla Íslands í nánu samstarfi við atvinnulífið

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Iðnaðarlíftækni er ný námsleið í meistaranámi sem Háskóli Íslands býður upp á í nánu samstarfi við alþjóðlega lyfjafyrirtækið Alvotech. Námsleiðin skapar ótal möguleika fyrir nemendur til þátttöku í nýsköpun á sviði líftækni.

- Námið er kjörið fyrir þá sem hafa lokið grunnnámi í raun- eða lífvísindum, heilbrigðisvísindum, verkfræði eða öðru sambærilegu námi.
- Nemendur öðlast víðan skilning á nýtingu líftækni í iðnaði.
- Hagnýt rannsóknarverkefni í samstarf við íslensk líftæknifyrirtæki eins og Alvotech sem starfar á alþjóðlegum líftæknilyfjamarkaði.
- Sérfræðingar úr atvinnulífnu og vísindamenn frá Alvotech koma jafnframt að kennslu sem fer að hluta til fram í Hátæknisetri fyrirtækisins í Vatnsmýri.
- Námið skapar nemendum ótal tækifæri í atvinnulíf, bæði hjá sprotafyrirtækjum og stærri fyrirtækjum og stofnunum í líftækni.

Skapaðu þér ný tækifæri í spennandi geira í örum vexti

Umsóknarfrestur er til 15. apríl - nánar á hi.is

alvotech

Fréttaskýring
SÁÁ

Á enga sök á ástandinu

„Ég reyni að segja allt gott, það eru ekki góðir tímar," segir Þórarinn Tyrfingsson, fyrrverandi yfirlæknir og framkvæmdastjóri Vogs, þegar viðbragða hans var leitað um deilurnar sem uppi eru innan SÁÁ. Þar vísar hann til útbreiðslu kórónuveirunnar en hann er heldur ekki par hrifinn af umræðu undanfarinna daga um starfsemi SÁÁ og því að vera dreginn inn í umræðuna þar sem hann hefur meðal annars verið sakaður um svokallaðar hrútskýringar á stjórnarfundum.

„Ég er bara gamall karl og því verður ekki breytt. Ég fer ekki að fara í kynskiptiaðgerð orðinn þetta gamall og menn mega alveg kalla mig hrút. Ég skammast mín ekkert fyrir það að vera karlmaður og ekki heldur fyrir það sem ég hef gert fyrir samtökin SÁÁ," segir Þórarinn.

Enginn leppur

Aðspurður segist Þórarinn ekki vera sá áhrifamaður sem haldið hefur verið fram í umræðunni síðustu daga. Hann segir það ljóst að Arnþór stjórnarformanni sé ekki fjarstýrt. „Starfsemi SÁÁ stendur ekki og fellur með einum manni. Sú umræða er rugl og ég skil að hún komi upp þegar fólk verður hrætt eða óöruggt. Kjölfesta samtakanna er 48 manna aðalstjórn, það er enginn einn maður sem þarna ræður. Hlutverk stjórnar er að gæta hagmuna samtakanna enda miklar eignir sem þau eiga og vernda alla þá þekkingu sem þarna má finna, meðal annars hjá þeim sem þarna starfa og þeim sem eru þarna hættir," segir Þórarinn.

„Ég geri mér ekki grein fyrir því af hverju er verið að mála mig sem vonda kallinn. Þarna hef ég unnið frá því ég varð til sem læknir og ég vissi ekki betur en að þarna væri allt í lukkunnar velstandi. Ég er ósköp venjulegur maður og treysti á það sjálfur að ég sé góð manneskja. Það verður ekki af stjórnarformanninum tekið að hann var kosinn þarna inn og situr þar í fullu umboði aðalstjórnar. Mér finnst verið að gera lítið úr fólki þegar gefið er í skyn að honum sé fjarstýrt fram og til baka. Arnþór er ekki minn leppur, hann er sjálfstæður maður með mikla reynslu úr lífinu og í starfi."

Hryggur yfir stöðunni

Aðspurður hafnar Þórarinn því alfarið að bakvið tjöldin beiti hann áhrifum sínum til að sverta starf núverandi stjórnenda Vogs. Hann gefur ekki mikið fyrir umræðu um að hann fari fram af karlrembu á stjórnarfundum. „Ég get ekki svarað þessu öðruvísi en að ég hef ekkert verið þarna á þessari starfstöð. Ég er kominn út úr þessu öllu og sit ekki í framkvæmdastjórn. Ég er hryggur yfir því hvernig staðan er. Ég á enga sök á því og hef hvergi komið þarna nærri á nokkurn hátt enda ekki með neitt umboð til þess. Fólk verður bara að axla sína ábyrgð í þessu," segir Þórarinn og ítrekar að hjá SÁÁ séu tveir stjórnendur að heilbrigðisstofnunum samtakanna.

„Það er annars vegar framkvæmdastjórn SÁÁ sem leggur til gríðarlegt fjármagn og starfsmennirnir eru ekki fulltrúar þess fjármagns. Svo eru það yfirmenn og millistjórnendur, þar er heldur enginn einn maður sem ber ábyrgð á öllu saman. Núna verður stjórnskipulag samtakanna, framkvæmdastjórnin og starfsfólkið, að takast á við þetta og leysa þetta."

Þórarinn Tyrfingsson, fyrrverandi yfirlæknir og framkvæmdastjóri Vogs. Mynd / Gunnar Þór Andrésson

Leitt að vera leiksoppur í refsák

„Ég hef það gott en mér var rosalega brugðið. Þessu átti ég alls ekki von á og mér finnst það rosalega leitt að vera leiksoppur í svona refskák," segir Ingunn Hansdóttir, yfirsálfræðingur hjá SÁÁ, þegar hún er spurð um líðan sína eftir að hafa nýlega verið sagt upp starfi sínu. Hún segist gífurlega ánægð með meðbyrinn síðustu daga og segir augljóst að mjög margir vilji halda í sem bestu þjónustu fyrir fólk með fíknisjúkdóma.

Kerfisvilla

Ingunn segir sálfræðinga því miður hafa átt stundum erfitt uppdráttar innan heilbrigðisstofnanna þar sem margar fagstéttir koma saman. Sem betur fer séu viðhorfin að breytast. „Þetta kalla ég einfaldlega kerfisvillu, að nýta ekki fagþekkingu sálfræðinga í heilbrigðisþjónustu í miklu meiri mæli en gert er í dag. Við teljum okkur vera grunnstoð í heilbrigðiskerfinu á SÁÁ og sálfræðiþjónustan hefur of lengi þurft að dúsa úti í horni," segir Ingunn og leggur áherslu á að það sé krafa samfélagsins að heilbrigðismeðferðir séu færðar í nútímalegt horf með þverfaglegum teymum.

„Við vorum á fleygiferð í því að breyta hlutunum til enn betri vegar. Það er alltaf hægt að bæta og við höfum verið eins og ferskir vindar inn í þessa starfsemi. Megur málsins er bara sá að framkvæmdastjórn SÁÁ hefur verið að grípa fram fyrir hendurnar á Valgerði, meðal annars með ákvörðun sinni um hvaða stétt það er sem eigi að koma að meðferðinni. Það er vandamálið og togsteitan í hnotskurn. Það er ekki hægt að taka ákvarðanir með þessum hætti."

Ingunn Hansdóttir, yfirsálfræðingur hjá SÁÁ, var nýlega sagt upp starfi.

Óttast breytingar

Aðspurð telur Ingunn deilurnar nú snúa að því að hinir eldri óttist breytingar og það sem hún kallar ferska vinda. Hún bendir á að það hafi einmitt verið Þórarinn sem réði hana til starfa en fyrir einhverja hluta sakir hafi hann breytt um skoðun á leiðinni. „Það er alltaf erfitt að stíga inn í breytingar og fólk er oft tortryggið þegar gera á hluti með breyttum hætti. Það má segja að hinir eldri séu hræddir við ferska vinda. Þórarinn treysti mér fyrir þessu í upphafi en síðan hefur það verið alveg ljóst að honum hefur ekki fundist þetta vera leiðin í rétta átt. Hann hafði væntingar um að hlutirnir eða áherslur yrðu öðruvísi," segir Ingunn og viðurkennir að hún hafi þurft að sæta ítrekuðum aðfinnslum Þórarins undanfarin misseri. Hún veltir fyrir sér hvort þessar deilur séu mögulega tilkomnar vegna þess að karlar upplifi ógn af sterku kvennateymi stjórnenda Vogs. „Ég held að það sé hluti af vandamálinu. Það hefur alltaf verið unnið gott starf hjá SÁÁ en núna voru komnir nýir stjórnendur sem hafa viljað þróa hluti áfram í góða átt með hagsmuni fíknisjúklinga að leiðarljósi. Okkar heitasta ósk er að fá starfsfrið til þess."

Úti í miðri á

Innan SÁÁ hefur verið boðið upp á þriggja ára starfsnám vímuefnaráðgjafa og því starfi hefur Ingunn stýrt. Hún segir námið nú í uppnámi ásamt sálfræðiþjónustu til barna og aðstandenda fíknisjúklinga. „Það er nú fólk í miðju námi sem ekki veit hvað gerist næst og er statt úti í miðri á. Þarna höfum við sálfræðingarnir komið mikið að málum í námi og fræðslu," segir Ingunn sem vonast til að framkvæmdastjórn SÁÁ sjái að sér fljótlega.

„Það er augljóslega verið að reyna koma höggi á Valgerði og mér finnst það ekki góð stjórnun að segja upp einum af yfirmönnum faglegrar meðferðar á svona krísustundu. Ég skil að það vanti peninga en þetta er bara gert til að grafa undan."

ALLT FYRIR PÁSKANA Í NÆSTU NETTÓ!

PÁSKABLAÐ NETTÓ ER KOMIÐ ÚT!

SKOÐAÐU TILBOÐIN Á NETTO.IS OG GERÐU INNKAUPIN Á NETINU!

Fyllt kalkúnabringa
Ísfugl

3.149 KR/KG
ÁÐUR: 4.499 KR/KG

Hamborgarhryggur
Kjötsel

1.199 KR/KG
ÁÐUR: 1.598 KR/KG

Wellington
Nautalund

5.999 KR/KG
ÁÐUR: 9.998 KR/KG

MIKIÐ ÚRVAL AF PÁSKAEGGJUM!

Heill kalkúnn

1.199 KR/KG

Humar
1 kg - skelbrot

2.859 KR/KG
ÁÐUR: 4.399 KR/KG

nettó
Lægra verð – léttari innkaup

VERSLAÐU Á NETINU www.netto.is

Tilboðin gilda 3. – 13. apríl

Tilboðin gilda meðan birgðir endast.
Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl.
Vöruúrval getur verið breytilegt milli verslana.

ÓDÝRAST Á NETINU Í VEFVERSLUN NETTÓ*

*Skv. könnun Fréttablaðsins

Viðtalið

KATRÍN JAKOBSDÓTTIR

Það er svo mikil seigla í Íslendingum

„Það er svo mikilvægt þegar maður er minntur á hverfulleika efnahagslífsins að muna hvað við eigum. Þá sér maður þessa seiglu í samfélaginu, samheldnina og fólkið sem stendur í ströngu, til dæmis í heilbrigðisþjónustunni, hjá almannavörnum, í skólunum og verslunum þar sem starfsmenn standa í framlínunni og þurfa að takast á við það að mæta fólki allan daginn. Fólk í atvinnulífinu horfir fram á mjög erfiðar aðstæður en ætlar sér að komast í gegnum þetta. Ég segi stundum að eftir svona vetur eins og þessi vetur hefur verið þá sé ekki tilviljun að við búum hérna. Það er svo mikil seigla í Íslendingum," segir Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra. Í samtali við Mannlíf ræðir hún hinn skæða Covid-19 faraldur sem herjar á þjóðina, stjórnmálin og einkalífið.

Texti / Svava Jónsdóttir
Mynir / Hákon Davíð Björnsson

Við erum að berjast við heilbrigðisvá en sóttvarnaraðgerðirnar sem ætlað er að hægja á útbreiðslu veirunnar gera það að verkum að það er að hægja á efnahagslífinu þannig að fólk hefur í raun tvöfaldar áhyggjur," segir Katrín. „Um leið er margt í þessari stöðu sem fyllir mann bæði stolti og bjartsýni. Það er í fyrsta lagi það fagfólk sem við eigum innan bæði heilbrigðisþjónustunnar og almannavarna sem hefur miðlað upplýsingum um stöðuna til landsmanna daglega undanfarnar vikur. Sömuleiðis hefur mér fundist merkilegt að skynja samstöðu almennings í landinu. Við sjáum líka fyrirtæki, til dæmis Íslenska erfðagreiningu og Alvogen, leggja sitt af mörkum í baráttunni og það finnst mér mjög jákvætt. Ég hef verið á hinu pólitíska sviði frá síðasta hruni og við stöndum nú miklu betur til að takast á við efnahagsþrengingar heldur en við gerðum þá. Við eigum öflugan gjaldeyrisvaraforða, við erum með lægstu vexti í lýðveldissögunni og við erum miklu minna skuldsett en þá, hvort sem um er að ræða einstaklinga eða fyrirtæki, þannig að það er margt sem leggst með okkur í þessari baráttu þó að þetta verði auðvitað erfitt."

Þetta mun ganga yfir

Óvissan er mikil vegna Covid-19 og Katrín segir að verið sé að tala um verulegan samdrátt í hagkerfinu og mikið atvinnuleysi og það mun taka tíma bæði að ná því niður og byggja upp efnahagslífið. Bankarnir séu með töluvert svigrúm til að styðja við viðskiptavini sína í gegnum þetta þótt það muni taka tíma.

„Þetta eru í raun og veru aðstæður sem við þekkjum ekki í lýðveldissögunni þar sem við erum annars vegar með heimsfaraldur og hins vegar þessi miklu efnahagslegu áhrif. Þetta mun ganga yfir, þetta verður tímabundið og allar okkar aðgerðir miða að því hvernig við getum brúað gjána þannig að við höldum samfélaginu gangandi.

Það er tekjufall hjá mörgum fyrirtækjum og þá er stóra markmiðið okkar að koma bæði fólki og fyrirtækjum í gegnum þennan skafl þannig að við tryggjum afkomu fólks og að fyrirtæki hafi tækifæri til þess að komast í gegnum þetta ósköpduð. Það mun taka tíma að vinna úr þessu."

Katrín segist hafa mestar áhyggjur af stöðunni á vinnumarkaðnum og vaxandi atvinnuleysi. Aðgerðapakki var samþykktur samhljóða í lok mars sem felst m.a. í hlutabótum sem snúast fyrst og fremst um að tryggja afkomu fólks. „Við skiptum þessu upp í varnir, vernd og viðspyrnu.

Brúarlán til atvinnulífsins og frestun á ýmsum greiðslum eru varnaraðgerðir. Brúarlán eru í takt við það sem önnur Norðurlönd gera þar sem við veitum ákveðna ábyrgð að hluta til á lánum til fyrirtækja þannig að ríkið tekur þátt í að styðja við fyrirtækin í gegnum þennan skafl. Svo er það frestun skattgreiðslna. Við tryggjum laun til þeirra sem eru skikkaðir í sóttkví. Við boðum barnabótaauka sem verður greiddur út í júní og er bæði skattfrjáls og veldur ekki skerðingum. Þá verður faraldurinn vonandi í rénun og fólk í færum til að nýta sér þá greiðslu. Þá er heimiluð úttekt séreignarsparnaðar sem er auðvitað gamalkunnugt úrræði en getur gagnast mörgum.

Síðan er það viðspyrnan sjálf. Þar veitum við ákveðnar ívilnanir á virðisaukaskatti gagnvart tiltekinni vinnu, til dæmis í byggingariðnaði. Við styðjum við ferðaþjónustuna og ætlum í markaðsátak með henni bæði innanlands og erlendis og að lokum er það fjárfestingarátak þar sem við ætlum að auka enn frekar við fjárfestingar ríkisins."

Stjórnarflokkarnir hafa hrósað þinginu fyrir samstöðu í þessu máli og segir Katrín að sér finnist allir hafa verið að greiða fyrir málum. „Það sýnir að fólk tekur þessa stöðu alvarlega alveg óháð því hvar það stendur í flokki."

Ábendingar hafa hins vegar borist stéttarfélaginu Eflingu um að starfsfólk fyrirtækja sem hefur verið sett á hlutabætur sé enn látið vinna fullt starf. „Auðvitað hlýtur eitthvað slíkt að koma upp," segir hún um það, „en við erum að hugsa um hagsmuni heildarinnar og viljum hafa úrræðið opið til að tryggja afkomu sem flestra."

Katrín segir að skammtímamarkmiðið sé að Íslendingar komi standandi út úr skaflinum. „Síðan er langtímamarkmiðið að byggja hér upp efnahagslífið aftur og þá skiptir máli að við byggjum betur upp okkar nýsköpunarumhverfi og rannsóknar- og þróunarumhverfi. Það skiptir síðan máli að byggja ferðaþjónustuna upp aftur. Ísland verður áfram eftirsóttur áfangastaður sökum okkar einstöku náttúru. Við munum núna fjárfesta innan ferðamannastaða og innan þjóðgarða og friðlýstra svæða til að nýta þetta sumar til að vinna okkur í haginn með það."

> ***„Við skynjum að þetta er utanaðkomandi vá. Þess vegna hef ég líkt þessu við stríðsástand.og það gerir það að verkum að maður finnur þessa miklu samheldni í samfélaginu."***

Á sama báti

Fjölmiðlar greindu frá því á dögunum að Covid-19 smit hafi komið upp í skóla eins af þremur sonum Katrínar, þurfti hann að fara í sóttkví og flutti ásamt föður sínum út af heimilinu þar til fyrirskipaðri sóttkví lauk, tveimur vikum eftir að drengurinn hafði verið útsettur fyrir smiti. „Ég var í vinnunni og maðurinn minn hafði strax samband við mig eftir að rakningateymið hafði haft samband," segir Katrín, þegar hún er spurð út í þetta. „Við brugðumst hratt við og gerðum eins og okkur var sagt. Auðvitað var bara tímaspursmál að eitthvað svona gæti gerst þar sem faraldurinn hefur færst nær okkur öllum á undanförnum vikum. Ég var heima með hina tvo syni okkar. Ég upplifði nú engan ótta vegna þessa en auðvitað kemur þetta róti á hversdagslífið. Við erum frekar náin og maður saknaði þeirra þótt við töluðum saman daglega á Skype. En við vorum heppin, sóttkvínni er lokið og allir eru frískir."

Katrín segist sjálf þekkja fólk sem hefur veikst af Covid-19 og viti að það er ekkert grín. „Ég, eins og allir aðrir landsmenn, finn hvaða áhrif það hefur á mann þegar það hægist svona á samfélaginu í kringum mann. Það eru allir í sömu stöðu og við hittum miklu færri en áður. Við erum öll ofboðslega mikið úti í göngutúrum til að fá tilbreytingu frá því að vera svona mikið heima við. Þessar aðstæður hafa auðvitað áhrif á hvernig okkum öllum líður og ég held að við skynjum öll bæði samheldni en líka alvarleika í stöðunni.

Í svona aðstæðum erum við öll á sama báti. Við skynjum að þetta er utanaðkomandi vá. Þess vegna hef ég líkt þessu við stríðsástand og það gerir það að verkum að maður finnur þessa miklu samheldni í samfélaginu. Og það finnst mér vera hið jákvæða í þessu öllu saman. Mér finnst aðdáunarvert að yfirgnæfandi meirihluti landsmanna fylgir reglum og gerir hlutina eins vel og fólk getur."

Standa sig feykilega vel

Heilbrigðisráðherra fer með daglega stjórnun mála tengdum Covid-19 faraldrinum, en Katrín segist hitta reglulega landlækni, sóttvarnalækni og Víði yfirlögregluþjón til að fara yfir stöðuna þegar ástæða er til. „Svo ræðum við þetta mjög reglulega á vettvangi ríkisstjórnar og það er eiginlega fátt annað sem við höfum haft tíma til að ræða; stöðuna í heilbrigðiskerfinu vegna Covid, skólahald á tímum Covid og efnahagsleg áhrif Covid."

Viðtalið

KATRÍN JAKOBSDÓTTIR

Hún segir að sér eins og yfirgnæfandi meirihluta landsmanna finnist Þórólfur Guðnason sóttvarnalæknir, Alma Möller landlæknir og Víðir Reynisson yfirlögregluþjónn hafa staðið sig feykilega vel í flóknum kringumstæðum. Þó hafa sumir gagnrýnt hvernig tekið er á málum hér á landi og finnst þær aðgerðir ekki vera nægar. „Mér finnst þau hafa verið í senn fagleg og heiðarleg. Þau byggja sinn málflutning á faglegri þekkingu en eru líka heiðarleg með það að þessi staða geti breyst hratt og það er alltaf mikil óvissa fyrir hendi. Það finnst mér til fyrirmyndar. Við höfum tekið þá afstöðu að treysta fagfólkinu í svona kringumstæðum. Við höfum átt gott samstarf við þau og allar okkar aðgerðir í heilbrigðismálum hafa verið undir þeirra leiðsögn. Þær hafa sömuleiðis verið í takt við leiðbeiningar Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar sem við fylgjumst auðvitað grannt með. Við höfum lagt okkur fram um að gera það sem við teljum skynsamlegt út frá rökum sem byggjast á vísindum og þekkingu.“

Katrín segir að á Alþingi Íslendinga hafi myndast mikil samstaða um að þetta sé ekki rétti tíminn fyrir hefðbundin, pólitísk átök. „Það finnst mér vera gríðarlega mikilvægt fyrir íslensk stjórnmál.“

Þetta er ekki í fyrsta sinn sem hún tekst á við jafn gríðarlega stórt verkefni. Hún var í ríkisstjórn þegar tekist var á við afleiðingar hrunsins 2008. „Þó að aðstæður séu ólíkar og margt öðruvísi þá er gott að búa að þeirri reynslu að hafa gengið í gegnum erfiða tíma og vita að þetta reynir rosalega á alla. Þetta reynir líka á samskipti fólks og það reynir á að halda dampi í svona stöðu.

Einmitt í svona aðstæðum skiptir svo miklu máli að vinna með fólki sem maður treystir þótt það sé með aðrar skoðanir og í öðrum flokkum. Það skiptir máli að geta átt heiðarleg samskipti til að nálgast svona verkefni.“

Mikill lærdómur

Katrín segir að Íslendingar skynji það í svona kringumstæðum hvað þjóðin er seig. „Það er svo mikilvægt þegar maður er minntur á hverfulleika efnahagslífsins, að muna hvað við eigum. Þá sér maður þessa seiglu í samfélaginu, samheldnina og fólkið sem stendur í ströngu, til dæmis í heilbrigðisþjónustunni, hjá almannavörnum, í skólunum og verslunum þar sem starfsmenn standa í framlínunni og þurfa að takast á við það að mæta fólki allan daginn. Fólk í atvinnulífinu horfir fram á mjög erfiðar aðstæður en ætlar sér að komast í gegnum þetta. Ég segi stundum að eftir svona vetur eins og þessi vetur hefur verið þá sé ekki tilviljun að við búum hérna. Það er svo mikil seigla í Íslendingum.“

Katrín segir að heimsbyggðin öll hljóti að draga lærdóm af þessum atburðum og nýjar spurningar hljóti að vakna í alþjóðasamstarfi eftir hina hröðu atburðarás undanfarinna vikna. „Ég held að þetta muni vekja spurningar um það hvernig ákvarðanir eru teknar, til dæmis um lokun landamæra, sem og hvernig við erum í stakk búin þegar kemur að því að mæta svona heilbrigðisvá í alþjóðavæddum heimi þar sem hlutirnir ferðast á ógnarhraða á milli landa. Ég held að heimurinn verði enn þá meðvitaðri en ella um mikilvægi þess að það þurfi ekki bara að efla heilbrigðiskerfin heldur vísindi og rannsóknir á því sviði. Ég vona að þjóðir heims muni draga þann lærdóm að sterkt alþjóðlegt samstarf er nauðsynlegt til að mæta svona vá og svo held ég líka að þetta muni verða í sögulegu ljósi öðruvísi efnahagskreppa en við höfum áður séð af því að samdrátturinn í hagkerfinu er beinlínis að verða vegna ákvarðana sem við erum að taka til þess að bregðast við heilbrigðisvá.

Kannski verður þetta líka til þess að minna okkur á hvað skiptir okkur raunverulegu máli í lífinu og draga aðeins úr hraðanum í því samhengi. Það er alltaf eitthvað jákvætt í öllum aðstæðum.“

Þykir vera þrjósk

Katrín nefnir að það sé nauðsynlegt að treysta þeim sem vinna með manni. Hún viðurkennir að burtséð frá þessu stóra verkefni geti verið erfitt að halda saman þremur ólíkum öflum í ríkisstjórn en að samstarf við ráðherra í öðrum flokkum sé gott. „Þetta er bæði verkefni og lærdómur. Lærdómurinn felst auðvitað í því að maður er að kynnast fólki með ólíkan bakgrunn, ólíkan reynsluheim og ólíkt gildismat í sumum málum. Síðan felst líka lærdómur í því að átta sig á að í sumum málum erum við meira sammála en mann hefði grunað. Mér hefur fundist samvinnan ganga vel, betur en ég hefði átt von á fyrir fram. Og í svona aðstæðum skiptir svo miklu máli að vinna með fólki sem maður treystir jafnvel þótt skoðanir séu ólíkar á einstökum þáttum. Það gerir allt auðveldara ef byggt er á trausti. “

Katrín segir að núningur á milli ólíkra afla sé leystur með samtali. „Það er eina leiðin til þess að leysa mál. Ég veit að ég þyki stundum vera mjög þrjósk þegar kemur að því að halda fundi og láta fólk sitja við og leysa mál; stundum jafnvel um of og það hefur verið kvartað undan því. En það verður ekkert leyst öðruvísi. Maður fær auðvitað ekki allt fram sem maður vill í ríkisstjórnarsamstarfi. Maður þarf alltaf að eiga samtal og miðla málum og það getur verið snúnara þegar flokkar eru ólíkir. Ég held að það sé aldrei auðvelt að vera í ríkisstjórn.“

VG er á móti veru Íslands í NATO en Katrín hefur farið á leiðtogafund NATO sem hún hafði aldrei séð fyrir sér. „VG er í algerri sérstöðu í íslenskum stjórnmálum að vera einn flokka á móti aðildinni. Þegar við fórum í þetta ríkisstjórnarsamstarf þá var samþykkt að fylgja þjóðaröryggisstefnu þeirri sem Alþingi hefur samþykkt. Þar er aðild að NATO einn af grunnþáttunum. Þetta er svolítið fjarri því sem ég sá fyrir mér þegar ég byrjaði í pólitík.“

Má ekki missa húmorinn

Katrín er spurð hvort hún skilji þá gagnrýni sumra að hún hafi færst inn á miðjuna eða fært VG inn á miðjuna. „Ég heyri þá gagnrýni og ég heyri alls konar gagnrýni. Auðvitað var þetta ríkisstjórnarsamstarf umdeild ákvörðun alveg frá byrjun en yfirgnæfandi meirihluti minna félaga samþykkti að fara í þessa ríkisstjórn. Fólkið mitt í hreyfingunni hefur bæði verið gagnrýnið en líka staðið þétt við bakið á manni þannig að ég hef í senn fengið bæði gagnrýni og mikinn stuðning sem er lýsandi fyrir mína hreyfingu. Þar liggur fólk ekki á sínum skoðunum og lætur mann alveg heyra það ef því finnst maður vera að fara eitthvað af leið. Ég met það svo að við höfum náð miklum árangri varðandi okkar félagslegu markmið og okkar grænu markmið í þessari ríkisstjórn. Og við erum auðvitað í pólitík til að ná árangri með málefnin.“

> *Maður þarf alltaf að eiga samtal og miðla málum og það getur verið snúnara þegar flokkar eru ólíkir. Ég held að það sé aldrei auðvelt að vera í ríkisstjórn.*

„Katrín segir að skammtímamarkmiðið sé að Íslendingar komi standandi út úr skaflinum. „Síðan er langtímamarkmiðið að byggja hér upp efnahagslífið aftur og þá skiptir máli að við byggjum betur upp okkar nýsköpunarumhverfi og rannsóknar- og þróunarumhverfi. Það skiptir síðan máli að byggja ferðaþjónustuna upp aftur.“

Hvað með áhugamálin? „Ég geri ekki neitt. Ég er svo leiðinleg týpa,“ segir hún og hlær. „Ég hef gaman af útivist. Ég er ekki að grínast. Ég fer út að hlaupa en samt ekki á veturna af því að ég er ekki afreksmanneskja. Mér finnst líka gaman að ganga í náttúrunni. Ég les ótrúlega mikið. Svo finnst mér gaman að vera til. Ég þarf rosa lítið til þess að hafa gaman af lífinu. Ég hef svo gaman af fólki. Það gefur mér mest að vera með fólki.“

Hvað með tónlistarsmekkinn? „Ef ég ætti ekki mann þá væri ég örugglega ennþá að hlusta á Duran Duran. Það er mjög vandræðalegt. Ég fylgist ekki beint með. Hann sér líka um að ég horfi á nýja sjónvarpsþætti en ef ég byggi ein myndi ég eingöngu horfa á Barnaby.“

Það er stutt í gleðina og húmorinn hjá forsætisráðherranum sem segist alltaf hafa jafngaman að ensku gamanþáttunum Já, ráðherra „þar sem ráðherrann er algjörlega úti á þekju,“ segir Katrín og hlær. „Það er gaman að svona pólitísku gríni og þetta minnir mig stundum á lífið í ráðuneyti þegar ég sé þessa þætti. Ég hef frá því ég byrjaði í stjórnmálum stundum verið skömmuð fyrir að brosa of mikið. Ég tók skeið þar sem ég velti því fyrir mér hvernig ég kæmist hjá því að brosa svona mikið af því að ég heyrði oft að ég væri alltaf hlæjandi eins og fífl. Svo hugsaði ég með mér að ef þetta snerist um að afþakka lífsgleðina þá myndi ég bara sleppa þessu. Annaðhvort tækju stjórnmálin mér eins og ég er og ég fengi að halda lífsgleðinni þótt það þyki stundum ekki viðeigandi. Og það hefur gengið ágætlega. Það er ómetanlegt að sjá hið góða og skemmtilega í hlutunum.“

Hamingjan er ekki mæld í fermetrum

Katrín er með BA-próf í íslensku og frönsku sem aukagrein og meistarapróf í íslenskum bókmenntum. Hún vann m.a. við dagskrárgerð, ritstörf og kennslu áður en hún fór út í pólitík af fullum þunga. Hún segir að ef hún hætti í stjórnmálum þá sé fullt af verkefnum sem hana langi til að sinna. „Mér finnst ég eiga eftir að skrifa bók,“ segir forsætisráðherrann sem hefur sérstakt dálæti á glæpasögum og vill skrifa eina slíka. Þessa dagana er hún hins vegar að lesa meistaraverkið Ástin á tímum kólerunnar í anda veirufaraldursins sem nú gengur yfir.

Katrín býr í fjögurra herbergja íbúð í Vesturbænum ásamt eiginmanni sínum, Gunnari Sigvaldasyni, sem stundar nú doktorsnám í stjórnmálafræði, og sonunum þremur, Jakobi, Illuga og Ármanni Áka. „Við búum í 100 fermetrum og okkur líður bara vel. Hamingjan er ekki mæld í fermetrum. Ég vil hafa fallegt í kringum mig og ég er góð húsmóðir þegar ég hef tíma til en það er ansi oft sem það er ekki, skal ég segja þér, þannig að það er oft hræðilegt í kringum mig; mikið af óhreinum þvotti og uppvaski. Það er gott að lifa einföldu lífi og ég hef fylgt því leiðarljósi að flækja ekki lífið að óþörfu.“

ERT ÞÚ AÐ DREKKA RÉTTA KAFFIÐ?

TAKTU KAFFITÁRSPRÓFIÐ

profid.kaffitar.is - uppgötvaðu þitt uppáhalds kaffi

Söngdíva í mál við Óperuna

Félag íslenskra hljómlistarmanna, FÍH, hefur fyrir hönd Þóru Einarsdóttur óperusöngkonu, stefnt Íslensku óperunni vegna vangoldinna launa Þóru við uppfærslu óperunnar Brúðkaup Fígarós síðastliðið haust. „Ljóst að gildir kjarasamningar voru ekki virtir," segir Gunnar Hrafnsson, formaður FÍH.

Texti / Friðrika Benónýsdóttir

Á greiningurinn snýst um það hvaða samningar gilda og um túlkun samninganna sem Íslenska óperan gerði við einsöngvara í uppfærslunni á Brúðkaupi Fígarós," segir Þóra Einarsdóttir. „Við erum til dæmis með þak á æfingatíma og það var farið langt fram úr því í þessu tilfelli en Óperan féllst ekki á að þeim bæri að greiða okkur yfirvinnu. Við fengum heldur ekki greitt samningsbundið álag og þegar allir einsöngvarar sýningarinnar tóku sig saman og fóru með samningana til FÍH kom í ljós að það er verið að greiða söngvurum, sérstaklega ungum söngvurum, langt, langt undir taxta samnings FÍH og Íslensku óperunnar. Það veldur mér miklum áhyggjum."

„Þetta er algör frumskógur"

Þóra segir söngvarana vera í veikri stöðu sem verktakar við fyrirtæki sem sé í raun þeirra eini starfsvettvangur á Íslandi. „Það er sambærilegt við að það væri bara einn fótboltavöllur á Íslandi og það væru einungis spilaðir fjórir leikir á ári," segir Þóra. „Við söngvarar eigum allt okkar undir því að fá vinnuna og það er erfitt að feta sig áfram í þessum frumskógi, sérstaklega fyrir þá sem eru að stíga sín fyrstu skref. Íslenska Óperan á sér fallega sögu. Hún sprettur úr grasrót söngvara sem bjuggu sér til starfsvettvang og færðu þjóðinni óperusýningar sem hafa auðgað menningarlífið hér. Það er því kaldhæðnislegt að nú séu það söngvarar sem bíða lægri hlut hjá fyrirtækinu sem þó hefur hundruð milljóna af almannafé á ári hverju. Ef samningar stéttarfélags okkar eiga ekki að gilda innan Óperunnar er þetta náttúrlega bara algjör frumskógur og mér finnst sorglegt að horfa upp á það að ungir söngvarar telji sig þurfa að gangast undir það að fá greitt undir viðmiðunartöxtum og þori ekki að leita réttar síns. Mér finnst það vera skylda mín að berjast fyrir réttindum söngvara og um leið að bættum rekstri Óperunnar og þess vegna finnst mér þetta mál mjög mikilvægt. Það er kominn tími til að við fáum þessa hluti í lag og ef við þurfum að leita til dómstóla til að ná fram rétti okkar þá verður svo að vera."

„Atvinnurekandi getur ekki skilgreint samninga eftir eigin hentistefnu"

Málið hófst í haust þegar átta einsöngvarar í Brúðkaupi Fígarós tóku sig saman og leituðu til síns stéttarfélags, FÍH, um leiðréttingu launa sinna við sýninguna. Gunnar Hrafnsson, formaður FÍH, segir að reynt hafi verið til þrautar að ná lendingu í málinu, hann hafi meðal annars lagt fram sáttatilboð, en Íslenska óperan haldi fast við þann skilning að samningurinn milli Óperunnar og FÍH gildi ekki í þessu tilviki þar sem söngvararnir hafi allir verið lausráðnir. Gunnar segir þá túlkun ekki standast. „Við erum með undirritaðan samning milli aðila frá árinu 2000 sem er mjög skýr í lýsingu á því hvernig gera skuli hlutina. Hann er ekki virtur af hálfu Óperunnar, sem segir að þessi samningur eigi alls ekki við, en honum hefur aldrei verið sagt upp og er því gildur."

Spurður hvort sú túlkun Íslensku óperunnar að samningurinn eigi ekki við í ráðningu lausráðinna söngvara segir Gunnar svo sem allt í lagi að takast á um það. „En þegar gerður er gildur samningur þar sem áskilið er að það skuli vera greitt samkvæmt honum og verkkaupanum beri að vera í samráði við stéttarfélagið um það hvernig sé greitt þá ber að fara eftir honum. Ef slíkur samningur heldur ekki hvaða samningar halda þá? Á atvinnurekandinn að geta skilgreint samninga eftir eigin hentistefnu og borgað fólki bara eftir hendinni? Ef maður skoðar þetta í stærra samhengi þá er þetta náttúrlega eitthvað sem allir launþegar þurfa að vera vakandi fyrir og berjast gegn."

Þótt stefnan sé gerð einungis fyrir hönd Þóru standa allir einsöngvarar sýningarinnar þétt við bakið á henni og Gunnar segir dóminn auðvitað verða fordæmisgefandi fyrir þá alla, lögfræðilega sé það bara þannig að það þurfi að stefna fyrir hönd hvers og eins. „Þóra er bara svo mikil kjarkmanneskja að hún tekur slaginn fyrir hina," segir hann.

Búið er að birta Íslensku óperunni stefnuna og Gunnar segir að FÍH geti ekki aðhafst annað í bili, nú sé bara beðið eftir því að málið verði dómtekið.

Þóra segir söngvarana vera í veikri stöðu sem verktakar við fyrirtæki sem sé í raun þeirra eini starfsvettvangur á Íslandi.

Mynd / Jóhanna Ólafsdóttir.

Steinunn Birna Ragnarsdóttir, Andri Björn Róbertsson og Gunnar Hrafnsson.

> ***Það er kominn tími til að við fáum þessa hluti í lag og ef við þurfum að leita til dómstóla til að ná fram rétti okkar þá verður svo að vera.***

Hundrað prósent lægri laun en í Evrópu

Einn einsöngvaranna í sýningunni á Brúðkaupi Fígarós var Andri Björn Róbertsson og var þetta fyrsta hlutverk hans hjá Íslensku óperunni en hann hefur sungið við óperuhús víða um Evrópu og segir muninn á launakjörum vera sláandi. „Fyrir að syngja lítil hlutverk í óperuhúsum í Bretlandi og annars staðar í Evrópu er ég að fá svona hundrað prósent hærri laun en ég fékk í sýningunni á Brúðkaupi Fígarós hjá Íslensku óperunni þar sem ég var að syngja aðalhlutverk," segir hann. „Forsvarsmenn Íslensku óperunnar tala um það að þeir vilji vera samanburðarhæfir á alþjóðlegum vettvangi og þá þarf auðvitað að skoða launamálin. Ég geri mér grein fyrir því að markaðurinn er lítill á Íslandi og erfitt að halda menningarstofnunum gangandi, en laun söngvaranna verða að vera samkeppnishæf, og þótt íslenskir söngvarar séu kannski tilbúnir til að gefa smávegis afslátt til að halda íslenskri listsköpun gangandi og í háum gæðaflokki þá gengur það auðvitað ekki til frambúðar að reyna að sleppa frá sanngjörnum launagreiðslum."

Andri Björn segir leiðinlegt að mál hafi þróast á þennan hátt, en þetta sé slagur sem þurfi að taka.

„Þetta var leiðinlegur endir á þessu samstarfi því sýningin var frábær og gekk vel," segir Andri Björn. „En þetta er bara eðlileg kjarabátta íslenskra söngvara sem hafa dregist langt aftur úr í launum miðað við svipaðar stéttir. Það er nauðsynlegt að tryggja að farið sé eftir þeim samningum sem eru í gildi."

Mannlíf hafði samband við Steinunni Birnu Ragnarsdóttur, óperustjóra Íslensku óperunnar, til að fá hennar hlið á málinu en hún kaus að tjá sig ekki um það að svo stöddu. „Ég kýs að tjá mig ekki um þennan ágreining að svo stöddu. Fyrst ákveðið er að fara þessa leið þá finnst mér rétt að málið sé útkljáð á þeim vettvangi."

40%
GLÖÐ

100% EINS OG HÚÐIN
100% ÞÚ

35%
GLETTIN

25%
DREYMIN

NÝTT NIVEA Q10 POWER EXTRA NOURISHING

MEÐ LÍFRÆNNI ARGAN OLÍU + Q10 EINS OG ER Í HÚÐINNI

ENDURNÝJAR VARNIR HÚÐARINNAR GEGN ÓTÍMABÆRRI ÖLDRUN

- **STINNARI HÚÐ** Á 2 VIKUM
- **MINNI HRUKKUR** Á 4 VIKUM
- **DJÚPNÆRIR** ÞURRA HÚÐ

Innlent

LEIÐARI

Gammarnir og hinir fátæku

Eftir / Reyni Traustason

Næstu misserin munu mörg fyrirtæki þurfa á hjálp að halda til að lifa kreppuna. Fjármálaráðherra hefur boðað inngrip og aðstoð við fyrirtæki í vanda. Þetta mun gerast með tvennum hætti. Fyrirtæki fá rekstrarlán með því að sleppa við greiðslu opinberra gjalda. Önnur fyrirtæki fá niðurgreitt vinnuafl með því að fólk fer í hlutastörf. Þriðji hópurinn verður yfirtekinn af ríkinu.

Á erfiðleikatíma í sjávarútvegi var farið þá leið að stofna tvo sjóði sem komu til hjálpar fyrirtækjum. Annar sjóðurinn, Atvinnutryggingarsjóður, lánaði lífvænlegum fyrirtækjum en hinn sjóðurinn, Hlutafjársjóður, lagði til hlutafé í fyrirtæki sem voru á kafi í skuldum og á barmi gjaldþrots. Þannig varð stórfelld ríkisvæðing í sjávarútvegi. Þessar lausnir voru góðar og gildar á erfiðum tímum. Spillingin varð aftur á móti þegar fyrirtækin réttu úr kútnum. Þá röðuðu pólitískir gæðingar sér á jötuna og sumir eignuðust fyrirtæki eða hlut í fyrirtækjum á útsölu. Hið sama er uppi á teningnum núna en nú er það ferðaþjónustan. Fjölmörg fyrirtæki eru að gefast upp. Sum eiga lífsvon en önnur munu deyja eða falla í eigu ríkisins. Þá þurfa menn að vanda sig og rjúfa tengslin á milli viðskipta og stjórnmála. Einkavæðingin eftir ríkisvæðinguna verður að lúta lögmálum heiðarleika og gagnsæis.

„Græðgi og heimska stjórnmálamanna varð til þess að risavaxin og uppblásin gróðafyrirtæki komust yfir eigur hinna fátæku.“

Annað og nýlegra dæmi um spillingu varð í eftirmálum Hrunsins. Þúsundir fjölskyldna voru sviptar heimilum sínum og sendar á Guð og gaddinn. Úti fyrir vomuðu hræfuglarnir. Græðgi og heimska stjórnmálamanna varð til þess að risavaxin og uppblásin gróðafyrirtæki komust yfir eigur hinna fátæku og forsmáðu. Gammarnir, sumpart með hjálp spilltra lífeyrissjóða, fengu að kaupa íbúðir sem teknar höfðu verið af fólki sem burðaðist með ólögleg gengistryggð lán. Við þekkjum svo eftirleikinn. Burgeisarnir lögðust í höglífi fyrir arðinn af eigum hinna fátæku. Oflátungsháttur inn varð yfirþyrmandi. Hinir nýríku sönkuðu að sér listaverkum á vinnustöðum sínum og skáluðu í kampavíni á meðan almenningur lifði skort. Vinir og vandamenn fengu að njóta molanna af gnægtarborði fasteignakónganna. Sagan um Bjart í Sumarhúsum myndgerðist um allt land. Leiguliðar þjáðust undir oki nýríkra leigusala. Allt í boði stjórnmálamanna sem ýmist glímdu við skort á viti eða höfðu hag af því að færa eignir frá hinum snauðu yfir til þeirra ríku.

Enn á ný munu gammarnir fara á kreik og voma yfir eigum almennings og fyrirtækjum á vonarvöl. Þá er áríðandi að skynsamir, vel meinandi stjórnmálamenn gæti þess vandlega að flokksgæðingum verði ekki umbunað á kostnað heiðarlegra borgara. Spillingin er fylgifiskur mannkynsins og mun alltaf verða til staðar. En verkefnið er að halda henni niðri eins og kostur er. Umfram allt má ekki níðast á lítilmögnum í krafti pólitískra áhrifa og gráðugra einstaklinga. Við skulum láta eftirleik Hrunsins okkur að kenningu verða og gæta þess að illgresið leggi ekki undir sig samfélagið með tilheyrandi harmleikjum. Næstu mánuðina er mikilvægt að standa vaktina og tryggja sem flestum skjól gegn gömmum og nöprum vindum. Látum upprisuna eftir kreppu veirunnar markast af réttsýni, samúð og heiðarleika. Mennskan á að verða í öndvegi.

JONO DUFFY & EINAR V. MÁSSON

Skoðun

Eftir / Lilju Alfreðsdóttur

Lýðheilsa snertir okkur öll

Þjóðin stendur nú frammi fyrir mikilli áskorun. Allir hafa þurft að breyta hegðun sinni og venjum. Fullorðnir vinna heima, skólahald barna er með skertum hætti og sum börn læra í fjarkennslu. Dagarnir líða hægt, áhyggjurnar eru víða miklar og álagið eykst. Aldrei fyrr hefur verið eins mikilvægt og nú að við stöndum saman og hlúum hvert að öðru. Hver og einn þarf að rækta líkama og sál. Nú skiptir öllu máli að efla lýðheilsu Íslendinga.

Viðmót Íslendinga í faraldrinum er aðdáunarvert. Umburðarlyndi og baráttuvilji er allt umlykjandi. Fólk fer í göngutúra eða út að hlaupa, en fylgir sóttvarnaleiðbeiningum vel. Líkamsræktartæki eru víða uppseld og fjarþjálfun hefur sjaldan verið jafnvinsæl. Þjóðin virðist einhuga um að hlúa vel að líkamlegri heilsu og efla hana enn frekar. Nú, þegar hefðbundið íþróttastarf hefur verið fellt niður, er jafnframt afar mikilvægt að virkja börnin okkar í hreyfingu. Rannsóknir hér á landi hafa einmitt sýnt að íþróttir eru mikilvægar í uppeldi barna og ungmenna. Einnig hefur verið sýnt fram á sterkt samband á milli aukinnar hreyfingar og frammistöðu í námi.

Áframhaldandi hvatning og vitundarvakning um heilsueflingu er því okkur öllum mikilvæg. Við ættum að nýta öll slík tækifæri, ekki síst þegar þau sameina okkur og henta öllum aldurshópum. Nýtt verkefni mennta- og menningarmálaráðuneytis er einmitt eitt slíkt tækifæri. Verkefnið „Tími til að lesa“ á vel við þessa dagana. Nú er nægur tími til að lesa góðar bækur, lesa með börnunum eða hlusta á hljóðbók. Með lestrinum ræktar þjóðin menningararf sinn, styður við skapandi stétt rithöfunda og skálda. Því meira sem við lesum því betra! Munum svo að skrá þetta allt niður á vefsíðunni www.timitiladlesa.is og setjum heimsmet í lestri!

Snör viðbrögð listamanna hafa einnig gert mikið til að létta lund landans. Leiksýningar eru komnar inn á stofugólf, tæknin gerir okkur kleift að kíkja rafrænt í söfn landsins og söpunargleði Íslendinga blómstrar sem aldrei fyrr. Sinfóníuhljómsveit Íslands og Harpa sjá fyrir reglulegu tónleikastreymi og Helgi Björns skemmtir landanum á laugadagskvöldum. Allt þetta veitir kærkomið frí frá áhyggjum og amstri dagsins. Allt þetta helst því í hendur við að efla og bæta lýðheilsu landsmanna.

Á erfiðum tímum reynist einnig gott að líta yfir farinn veg og þakka fyrir það sem er jákvætt. Við erum heppin að búa í landi sem er ríkt af gæðum. Landi víðernis og náttúruauðlinda, hreinleika og heilbrigðis, fegurðar og gróðursældar. Nú sannast enn og aftur mikilvægi sjálfbærrar matvælaframleiðslu. Íslenskur landbúnaður er þar lykillinn að velgengni. Við göngum iðulega að honum sem sjálfsögðum hlut og njótum heilnæmra afurða hans. En það er ekki sjálfgefið að hafa aðgang að matvælum í hæsta gæðaflokki þar sem sýklalyf eru notuð í mun minni mæli en í samanburðarlöndunum. Án landbúnaðarins væri hér lítil sem engin matvælaframleiðsla. Án hans væri ekkert íslenskt kjöt, engin íslensk mjólk, ekkert íslenskt grænmeti. Hrein og næringarrík fæða sem okkur Íslendingum býðst stuðlar enn fremur að bættri lýðheilsu. Nú, þegar erfiðleikar steðja að, hvet ég ykkur til að hafa þetta ofarlega í huga. Sjálf er ég þakklát fyrir þetta góða samfélag sem við eigum saman.

Höfundur er mennta- og menningarmálaráðherra.

*Aðsendar greinar ásamt mynd af höfundi sendist á **ritstjorn@birtingur.is.** Hámarkslengd texta er 450 orð.*

Sleggjan

„Nú bara verða allir að virða ákvæði um samkomubann, fjöldatakmarkanir og æskilega fjarlægð milli ókunnugra. Allir hlýði Víði!“

Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands, hvetur þjóðina til að fara að fyrirmælum Víðis Reynissonar yfirlögregluþjóns.

„Aldrei nokkurn tímann hefði ég trúað því að nákvæmlega ári eftir fall WOW air væri nánast hvert einasta flugfélag í heiminum á barmi gjaldþrots og að leita á náðir ríkisvalda um ríkisaðstoð með einum eða öðrum hætti.“

Skúli Mogensen, athafnamaður og fyrrverandi forstjóri WOW air.

„Við þessar aðstæður vonar maður að frjálslyndu umbótaöflin átti sig á mikilvægi innlendrar matvælaframleiðslu og að almannahagsmunir felist í því að hér sé samkeppnishæfur landbúnaður og sjávarútvegur. Einnig ætti öllum að vera nú ljóst, líka lýðsleikjuflokkunum, að Brusselvaldið hefur engan áhuga á einstökum ríkjum sambandsins. Þar á bæ er hver sjálfum sér næstur þegar eitthvað bjátar á.“

Brynjar Níelsson, þingmaður Sjálfstæðisflokksins.

„Viðskiptablaðið birtir hér rasískan og Trumpískan óhróður byggðan á hálfsannleik og slúðri. Íhaldið á bágt þessa dagana, svo mikið er víst.“

Þórhildur Sunna Ævarsdóttir, þingmaður Pírata, gagnrýnir Viðskiptablaðið fyrir að kalla COVID-19 faraldurinn Kínaplágu-na, heiti sem Trump notaði yfir faraldurinn þar sem veiran er talin eiga upptök sín í Wuhan í Kína.

„Kórónuveiran er viðvörun til mannkynsins um að við verðum að breyta lífsstíl okkar og það hratt.“

Sigursteinn Másson, fjölmiðla- og dagskrárgerðarmaður.

„Ég er lífhrædd í fyrsta sinn á ævinni.“

Steinunn Ólína Þorsteinsdóttir, leikkona og fjölmiðlakona, er áhyggjufull vegna COVID-19 faraldursins.

„Viðbrögð við yfirvofandi vanda verða að byggjast á góðum grunni til framtíðar í stað þess að senda vélina bara í viðgerð. Það þarf bæði að gera við og uppfæra.“

Björn Leví Gunnarsson, þingmaður Pírata, um aðgerðarpakka ríkisstjórnarinnar.

„Áfengis- og vímuefnasjúklingar geta ekki horft upp á samtökin, sem helst ættu að berjast fyrir hagsmunum þeirra og réttindum, fuðra upp í valdabaráttu og að yfirgangur örfárra stefni meðferðarúrræðum fjöldans í hættu.“

Gunnar Smári Egilsson, athafnamaður og sósíalistaforingi, um átökin innan SÁÁ.

Góð vika

Chloé Pantazi

*Margir hafa upplifað skrítna daga eftir að kórónuveiran skæða skaut upp kollinum á Íslandi og settar voru reglur um samkomubann, en í tilfelli bresku blaðakonunnar **Chloé Pantazi** sem kom hingað í langþráð frí á dögunum virðist þetta hafa gert ferðina eftirminnilegri. Á vefsíðu Insider, þar sem Pantazi starfar, lýsir hún m.a. hvernig Airbnb-gestgjafi bauð henni stærri íbúð fyrir sama verð, þar sem gestur hafði afbókað, og hvernig hún og vinkona hennar nutu þess að heimsækja hverja náttúruperluna á fætur annarri í algjörum friði, blessunarlega lausar við örtraðir, tafir, læti og kaós sem eru einkennandi fyrir staðina undir venjulegum kringumstæðum. Engin truflun við Geysi eða í Bláa lóninu þar sem stöllurnar nutu þess að hafa lónið nánast út af fyrir sig. Meira að segja heimferðin reyndist óvenjulega þægileg, sú hljóðlátasta sem Pantazi segist hafa farið í, enda flugvélin nánast tóm. Fríið ógleymanlegt.*

Chloe / Skjaskot af Facebook.

Slæm vika

Nammilandsfarar

*Óhætt er að segja að áhrif langvarandi samkomubanns séu nú farin að koma í ljós. Þótt flestir reyni eftir bestu getu að hlíta fyrirmælum yfirvalda með bros á vör og sýna samstöðu og náungakærleik, þá hafa skertar flugsamgöngur, heimaklippingar, endalaus innivera og ótakmarkaðar gæðastundir með fjölskyldunni reynt á þolrif margra. Það sannaðist vel í vikunni þegar lokun sælgætisbara í verslunum Hagkaups varð til þess að stjórnlaus reiði greip um sig meðal **Nammilandsfara** sem höfðu ætlað að bjarga geðheilsunni með heimsókn á barinn. Eftir frestun á EM og fordæmalausa aflýsingu á Eurovision var eins og eitthvað brysti skyndilega innra með fólki þegar Nammilandi var lokað, fyrr en til stóð, og sælgæti á 70 prósent afslætti var fjarlægt úr hillunum. Framkvæmdastjóri búðanna viðurkenndi að viðskiptavinir hefðu brjálast og reyndi að verja ákvörðunina en fólk er eyðilagt. „Guð minn góður höfum við ekki gengið í gegnum nóg,“ skrifaði örvilnaður Twitter-notandi. Já, lokunin er reiðarslag fyrir marga.*

Sturtuklefi

Fast-fix sturtuklefi
með smellukerfi
engar skrúfur,
ekkert sílikon.

79.900
Verðdæmi stærð 80x80

Opið virka daga frá 9 til 18
laugardaga 11 til 14
Ármúla 31 - Sími 588 7332 - www.i-t.is

INNRÉTTINGAR & TÆKI
- fyrir þitt heimili

Texti / Reynir Traustason Myndir / Árni Tryggvason

Árni Tryggvason með allan sinn viðlegubúnað í eftirdragi.

Í tjaldi í 15 stiga frosti

***„Þetta er íþrótt sem hver sem er getur fundið sína leið til að stunda.** Allt frá rólegri „göngu" á sléttum brautum sem hægt er að stunda nánast hvar sem er svo lengi sem nógu langur snjóskafl finnst, allt upp í harðar keppnisgöngur," segir Árni i Tryggvason, útivistarmaður og félagi í skíðagöngufélaginu Ulli sem heldur úti öflugri starfsemi í Bláfjöllum.*

Árni mælir með því að byrjendur fari á námskeið. Gríðarlega mikilvægt sé að læra að ganga rétt á skíðunum strax í upphafi þannig að þau virki sem farartæki en ekki snjóþrúgur. „Maður sem kann að ganga á skíðum tekur kannski tvö skref á meðan aðrir sem með honum eru taka fimm. Að láta skíðin vinna fyrir sig er algjört lykilatriði. Því miður var ég búinn að ganga rangt á skíðum í 18 ár áður en ég áttaði mig á þessu og því var það mikil vinna að laga stílinn, en fyrir vikið hef ég efni á að nefna þetta óspart við aðra og ég er ekki óaðfinnanlegur enn í dag. Ýmsir aðilar bjóða upp á námskeið og nefni ég þar fyrst námskeiðin hjá okkur í Ulli sem hafa verið gríðarlega vel sótt. Auk þess eru ýmsir aðrir aðilar sem halda uppi námskeiðum."

Árni gerir meðal annars mikið af því að ferðast um óbyggðir og víðar á gönguskíðum. Hann dregur þá viðlegubúnaðinn á eftir sér á sleða. Hann hefur farið í allt að fjögurra daga ferðir og skíðað mest 70 km á einum degi. Hann er nýkominn úr slíkri göngu frá Reykjavík og að Laugarvatni.

„Það er einhver mögnuð frelsistilfinning sem fylgir því að standa á skíðunum með allan búnað til nokkurra daga og horfa yfir víðáttuna fram undan sem takast þarf á við. Draga djúpt andann, finna hvernig búnaðurinn tekur í og taka fyrsta skrefið. Sum skrefin verða þung með bakpoka og farangurssleða í djúpum snjó upp í móti en önnur létt þegar svifið er yfir harðfenni niður langar aflíðandi brekkur."

> „Ég gengst fúslega við því að þessi íþrótt sé orðin hrein ástríða hjá mér."

Óhætt er að segja að aðbúnaður hans hafi á köflum verið utan þægindarammans. Hann svaf í tjaldi í allt að 15 stiga frosti. „Það bærði varla vind alla nóttina og um morguninn var tjaldið allt hélað að innan. Um morguninn setti ég gaskútinn ofan í svefnpoka hjá mér, þannig að gasið var ófrosið og flæddi því greiðlega þegar kveikt var undir prímusinum í morgunnepjunni. Það er stutt að sækja vatnið í svona ferðum. Bara að moka snjó af gólfinu ofan í pottinn og innan skamms er búið að fylla alla brúsa, borða hafragraut og drekka nægju sína. Þá er bara að byrja að pakka saman dótinu sem er aðeins meiri vinna en á hlýjum sumardegi og gæta þarf þess að ekkert týnist í snjónum."

Eldmóður

Hann segir að fólk sem hafi reynslu af ferðamennsku ætti að ráða við ferðir sem þessar. Það þurfi þó að hafa kunnáttu í rötun, útilegum að vetrarlagi og þekkingu á því hvernig á að komast af í óbyggðum. „Einföldustu atriði daglegs lífs geta orðið snúin þegar komið er út í óbyggðir. Það að hokra inni í þröngu tjaldi þar sem allar daglegar athafnir þurfa að eiga sér stað á agnarlitlum bletti innan tjaldsins verða snúnar. Bara það eitt að vakna um miðja nótt til að létta á sér getur orðið að stóraðgerð. Rífa sig upp úr svefnpokanum og klæða sig upp til að sinna þessum sjálfsögðu erindum hóflega langt frá tjaldinu getur orðið að þrekraun."

Árni hefur kennt fjölmörgum að nota skíði sér til ánægju og heilsubótar. „Ég gengst fúslega við því að þessi íþrótt sé orðin hrein ástríða hjá mér, enda held ég að ég hafi hrifið ótal manns með mér og óháir fengið tilsögn hjá mér í skíðagöngunni seinustu árin. Það er gaman að mæta á skíðamót í dag og sjá þar töluverðan hóp fólks sem mætir með eldmóð og áhuga. Þetta sama fólk og tók sín fyrstu skref á gönguskíðum með minni tilsögn".

Veitir ró

Árni segir tilvalið fyrir fólk að stunda gönguskíði á þessum víðsjárverðu tímum þar sem veiran ógnar fólki og smit berst hratt á milli manna. „Þess væri óskandi að menn opnuðu augun fyrir uppbyggingu aðstöðu til skíðagöngu í ljósi atburða liðinna vikna, en skíðagöngubrautir eru eina almenningsaðstaðan í skíðaíþróttinni sem er opin á meðan allt annað er lokað. Skíðagönguna er nefnilega hægt að stunda án mikillar nándar við aðra og enginn búnaður er notaður þar sameiginlega," segir hann.

Árni segist finna ró við að ganga á skíðunum. Að svífa um í góðri braut þar sem öll einbeiting fari í að gera þetta rétt og halda takti sé hreinsun hugans.

„Allt í einu upphefjumst við og þyngdaraflið hefur vart áhrif. Við fljúgum. Í skíðabrautinni þurfum við ekki að hafa áhyggjur af umferðinni eða hindrunum. Og ef við dettum, þá er bara að standa aftur upp og dusta af sér snjóinn og rjúka af stað aftur, því slysatíðnin í þessari íþrótt er með því lægsta sem þekkist. Skíðagöngumaður sem gerir þetta rétt beitir um 95 prósent hreyfivöðva líkamans meðan á þessu stendur," segir hann.

Búið að setja upp tjaldið og allt klárt.

Hvar og hvernig

Skíðaganga er ein mest líkamlega krefjandi íþrótt sem til er og hefur vaxið gríðarlega í vinsældum hér seinustu árin.

- Gæta þess að velja réttan áburð undir skíðin. Þá verður allt þjálla og skemmtilegra.
- Bláfjöll er helsti staðurinn fyrir íþróttina. Þar er agnarsmár kofi sem kúrir undir hól er iðar af lífi og jákvæðni á góðum skíðadögum.
- Þingvellir eru orðnir að vinsælu skíðagöngusvæði, en þar hefur þjóðgarðurinn lagt skemmtilegar brautir undanfarna vetur.
- Heiðmörk er vinsæl og síðustu árin hefur aðstaða þar batnað mikið. Sérleið hefur verið tekin frá fyrir skíðagöngu.
- Á sumrin er hægt að æfa sig á hjólaskíðum.

Láttu drauminn um nýtt hús verða að veruleika með vandaðri og hagkvæmri byggingu frá Húseiningu

Nú er rétti tíminn til að fara í byggingarframkvæmdir og nýta sér endurgreiðslu á virðisaukaskatti eins og kostur er!

Íslensk hönnun íslensk framleiðsla.

Húseining býður einingahús við verksmiðjudyr með ákominni láréttri álbáru á allar einingar sem sett er á í verksmiðju við bestu aðstæður. Allir REHAU gluggar og hurðir eru komin í einingar ásamt vatnsbrettum. Innifalið í verði er allt þakvirki, þakkantur og þakrennur, steinullareinangrun í útveggjum og þak. ***Með réttu efnisvali verður til hús sem aldrei þarf að bera á eða mála.*** Húsin eru fljótreist þar sem einingar eru tilbúnar til reisingar frá verksmiðju og því lánshæf fyrr.

Sól sumarhús 66-111m²

Sól sumarhús eru gæðahús á góðu verði, framleidd samkvæmt íslenskum stöðlum. Öll hús fást afhent á ýmsum byggingarstigum, stærð og innra skipulag í samvinnu við kaupendur. Allir milliveggir og loftaklæðning eru innifalin í verði.Verönd ekki innifalin.

Verð aðeins 103.000 kr. pr/m² m. vsk

Sól sumarhús 66-111m²

Sól sumarhús eru heilsárshús, útveggir eru byggðir úr styrktarflokkuðu timbri 45x145mm, steinull er 145mm, rakavarnarlag ásamt lagnagrind fyrlgir með. Þakvirki er byggt úr uppteknum kraftsperrum sem eykur lofthæðina til muna. Allir milliveggir og loftaklæðning eru innifalin í verði. Verönd ekki innifalin.

Verð aðeins 103.000 kr. pr/m² m. vsk

Klassik einbýlishús 100-400m²

Klassik einbýlishús með láréttri álbáru við verksmiðjudyr er hagkvæmur kostur, flytja má útveggjaeiningarnar á traustum vagni frá verkmiðju á byggingastað sem við lánum okkar kaupendum. Allir milliveggir og loftaklæðning eru innifalin í verði. Lofthæð allra Klassik húsanna er 2,8m.

Verð aðeins 108.700 kr. pr/m² m. vsk

Funk einbýlishús 100-400m²

Funk húsagerðin er alltaf skemmtilegur kostur, mikil lofthæð sem er yfir 3 metar, einbýlishús við verksmiðjudyr er hagkvæmur kostur. Allir milliveggir og loftaklæðning eru innifalin í verði.

Verð aðeins 135.800 kr. pr/m² m. vsk

Gluggar og hurðaprófílar koma frá hinu þekkta þýska fyrirtæki REHAU og eru úr PVC. Gluggarnir eru fáanlegir í mörgum litum.

Sökklar: Gerum tilboð í sökkla með öllum lögnum og hita í gólfi samkvæmt teikningu.

Reising: Gerum tilboð í reisingu á húsi á byggingarstað.

Ný lög varðandi virðisaukaskatt, nú skal á tímabilinu frá 1. mars 2020 til og með 31. desember 2020 endurgreiða byggjendum íbúðarhúsnæðis og frístundahúsnæðis 100% þess virðisaukaskatts sem þeir hafa greitt af vinnu manna sem unnin er innan þess tímabils á byggingarstað.

- **Íslensk hönnun og framleiðsla.**
- **TwinWall tveggja þátta húseiningar.**
- **Framleidd samkvæmt staðli úr völdu gæðatimbri C 18-24.**
- **Hús með mikilli loftun í öllu burðarvirki sem tryggir gæði og endingu.**
- **Timburhús eru heilnæmur íverustaður.**
- **Sterkari hús.**
- **Lofthæð húsanna inni er 2,8 metrar.**
- **Þýskir gluggar og hurðir úr PVC, lágmarks viðhald.**
- **Með réttu efnisvali verður til hús sem aldrei þarf að mála.**

HANNAÐ OG BYGGT FYRIR ÍSLENSKAR AÐSTÆÐUR

Twin Wall

HÚSEINING

Húseining ehf. Hraunholti 1, 190 Vogum. Símar 770-5144 og 787-5144.
www.huseining.is sala@huseining.is

KRÚSKA

KRÚSKUMATUR
TO GO

Kjúklingur og fiskur dagsins á aðeins 1.790 kr.

Allir réttir á matseðli á aðeins 1.590 kr.

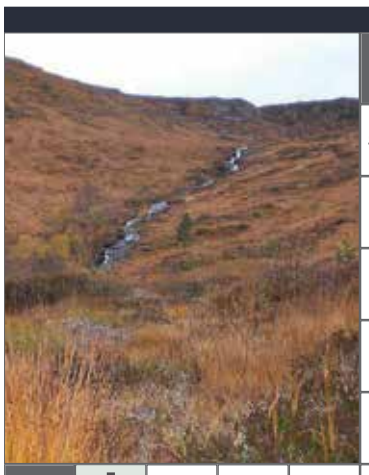

GILDIR TIL 8. APRÍL

SUÐURLANDSBRAUT 12
108 REYKJAVÍK • S. 557-5889

Afþreying

KROSSGÁTA

		RÍKI Í AFRÍKU	KRAFS	DRYKKUR	TRUFLA		RJÚKA	ÞÖKK	Í RÖÐ	ENDURRAÐA	SVERFA
SKARÐUR											
SÉRHVERJA						STANGA / TULDRA					
SVÖRÐ				EINING / ÓHREINKA					Í RÖÐ / LETURTÁKN		
NOTA							SLABB / KIRTILL				
FÆÐA			ÞRÁÐUR / GJALDMIÐILL					SPREIA / KVABBA			
	↓	UM SÍÐIR	NEYTTI	ÓVÆTTUR					ÁMA / TARÍNA				BERGTEGUND
LEYSA						SKYNDISALA / HRÆÐA						ÞREYTA	SNJÓKOMA	
DÁ				FÍKNIEFNI / HREYSTI						PYNGJA / ÍLÁT				
Í RÖÐ			BLÝKÚLA / MATJURT					ÁSETU / HALLI						
VILJA				MIÐPUNKTUR / NAGA							HEIMSÁLFA / SKREF			
		ÓSKA / LYKTIR					INNSIGLI / ORSAKA					MÁTTUR / STEINTEGUND		
SKÝRA						HÆTTA / LEYFIST			FÓSTRA / GÓL				ÓLÆTI / MOKUÐU		
TVEIR EINS			AUMA / VÖKVI					VÍNBLANDA / MASSI						FLASKA	TÁLBEITA
ÞEI				HINDRA / ÓSIGUR						EYÐA / Í VIÐBÓT					
TÝNA						SÓLARHRINGA / ÁTT					FITA / ÓREIÐA				
TIKKA					PJAKKUR							KVIKSYNDI			
	TRÍTLA								FLOTHOLT						

Létt

		7					6	
			3	4				1
	1				8		4	5
9	3	1					7	
				8				
	7					4	2	9
4	6		9				3	
1				6	3			
	5					6		

Miðlungs

		1			7	4		
				2			9	6
6			3					
	5	7			8	9		
9	3						5	1
		6	9			2	7	
					6			5
8	2			7				
		5	2			8		

Erfið

7		5		2				3
		3	5					
4			7					6
				3		8	2	
	6	2		9				
3					8			9
					4	1		
1				7		3		2

Kannaðu þekkingu þína á mannlif.is

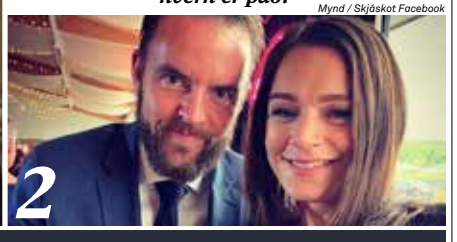
Í fréttum á heimasíðu Mannlífs er að finna svörin við þessum spurningum.

1

Donald Trump Bandaríkjaforseti ætlar að framlengja gildistíma þeirra aðgerða og reglna sem gripið hefur verið til í Bandaríkjunum í því skyni að stöðva útbreiðslu COVID-19. Hvenær reiknar hann með að slaka á aðgerðunum?

2

Leikarinn Guðjón Karlsson deildi á Facebook lagi í flutningi hans og eiginkonu hans Ingibjargar Ýrar Óskarsdóttur. Hvað heitir lagið sem þau hjónin flytja og eftir hvern er það?

Mynd / Skjáskot Facebook

3

Þessi lambhrútur, í Stórholti, hlaut nýverið nafnið Þórólfur Víðir Möller? Í höfuðið á hverjum heitir hrúturinn?

4

Mynd / EPA

Hvað heitir nýja lagið sem Bob Dylan sendi frá sér og um hvað fjallar það?

5

Læknaneminn Ásta Evlalía Hrafnkelsdóttir var í viðtali á mannlif.is á dögunum. Hvert var tilefni viðtalsins?

NÓA

NÝTT

KRISP Í HVERJUM BITA

Hátíð fyrir sanna sælkera

Þegar ljúffengt og lungamjúkt rjómasúkkulaði blandast litlum og stökkum krisp kúlum verður til bragðupplifun sem á engan sinn líka. Nóa Krisp er súkkulaði sem er gert fyrir sanna sælkera, láttu það eftir þér.

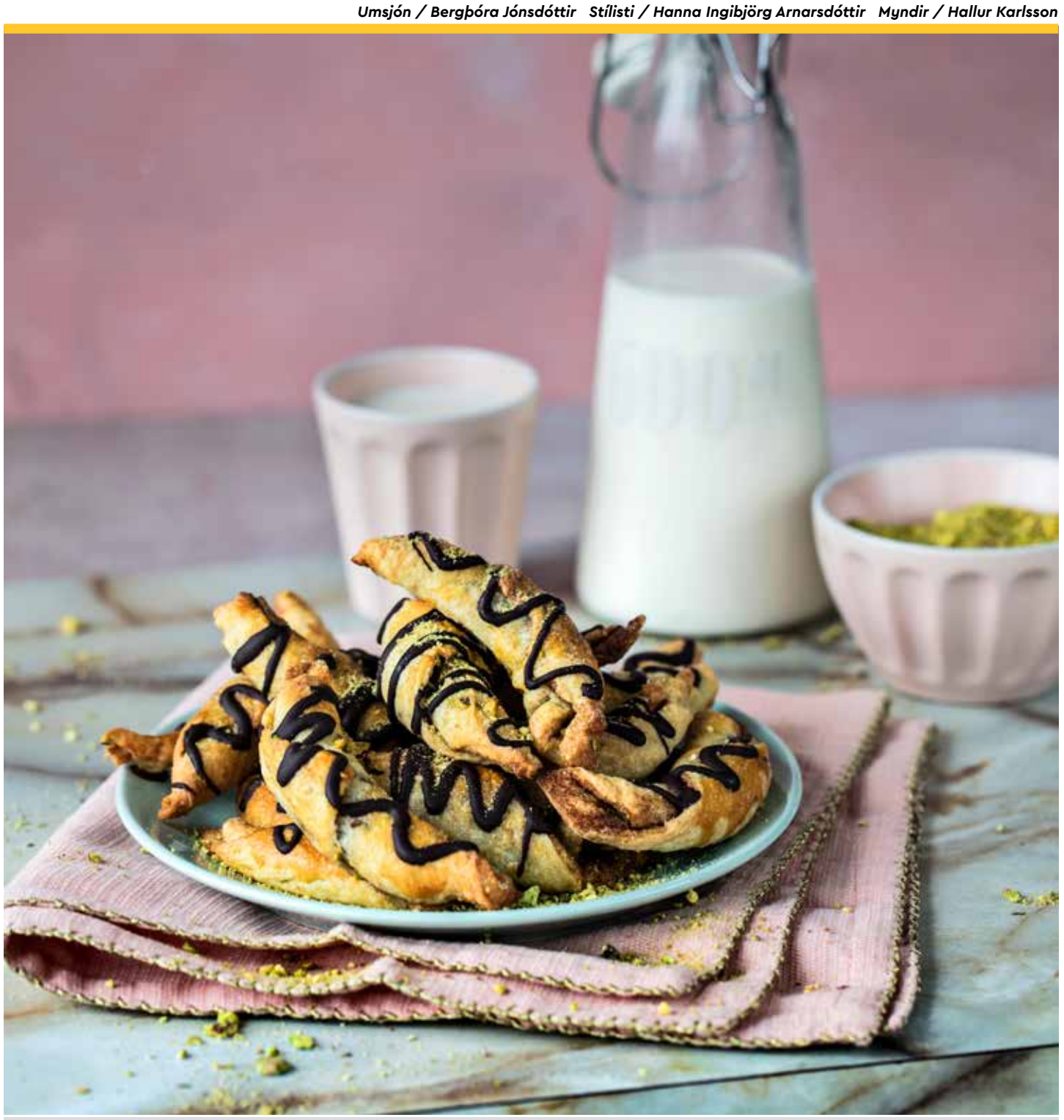
cocoa HORIZONS

ÁRNASYNIR

Ljúffengar kökur með pistasíum

Þessar kökur eiga það sameiginlegt að innihalda töluvert magn af pistasíuhnetum. *Í mörgum löndum eru þessar fallegu og gómsætu hnetur notaðar í brauð, kökur, ís og eftirrétti en náttúrulegi liturinn gerir sætmetið og kökurnar sem þær eru notaðar í fallega grænar. Pistasíur eru einstaklega bragðgóðar og mildar og gefa gott bit í baksturinn séu þær notaðar heilar eða gróft saxaðar. Ekki spillir fyrir að þetta ljúfa hráefni er hollt og því auka þær á hollustuna í kökunum.*

Umsjón / Bergþóra Jónsdóttir Stílisti / Hanna Ingibjörg Arnarsdóttir Myndir / Hallur Karlsson

Pistasíuhnetu-kanilhorn.

Pistasíuhnetu-kanilhorn

40-45 lítil horn

225 g smjör
230 rjómaostur, við stofuhita
1 msk. sykur
1 tsk. vanilludropar
240 g hveiti
1 tsk. lyftiduft
½ tsk. salt
1 eggjarauða
150 g pistasíuhnetur, saxaðar
115 g ljós púðusykur
2 tsk. kanill
1 egg, til að pensla með
100 g dökkt súkkulaði, brætt yfir vatnsbaði

Hitið ofn í 180°C. Setjið smjör, rjómaost, sykur og vanilludropa í skál og hnoðið vel saman annað hvort í hrærivél eða í höndum. Bætið hveiti, lyftidufti, salti og eggjarauðu saman við og hnoðið þar til deigið er orðið slétt og fínt. Pakkið í plastfilmu og geymið í ísskáp í 30 mín. Skiptið deiginu í 3 jafna hluta og fletjið út á hveitistráð borð. Blandið pistasíuhnetum, púðursykri og kanil í skál. Skerið í ferhyrninga um 9x9 cm og stráið pistasíuhnetublöndunni á og rúllið upp. Klípið hornin saman og sveigið þau aðeins til. Raðið á bökunarplötu, úr deiginu fást um 45 lítil horn, sláið eggið saman í lítilli skál og penslið hornin létt. Bakið í 20–25 mín. eða þar til hornin verða gullinbrún. Látið kólna og skreytið með bræddu súkkulaði. Yfirleitt er nýbakað bakkelsi alltaf best en það er eitthvað við þessi horn að þau eru eiginlega betri köld og þess vegna fín daginn eftir. Svo er alltaf sniðugt að baka tvöfalda uppskrift og frysta.

> ***Pistasíur eru einstaklega bragðgóðar og mildar og gefa gott bit í baksturinn séu þær notaðar heilar eða gróft saxaðar.***

Límónu- og pistasíuhnetukaka

8-10 sneiðar

140 g pistasíuhnetur
200 g sykur
½ tsk. fínt salt
150 g smjör við stofuhita, í bitum
4 egg
1 ½ dl mjólk
1 tsk. vanilludropar
½ tsk. möndludropar
1 tsk. lyftiduft
130 g hveiti

Hitið ofn í 160°C. Malið pistasíuhneturnar í matvinnsluvél og bætið sykri og salti saman við. Stoppið vélina áður en allt verður að mauki, blandan á að vera púðurkennd. Bætið smjöri saman við, blandan verður svolítið kekkjótt fyrst en haldið áfram að blanda þar til allt verður mjúkt og glansandi. Bætið eggjunum saman við, einu í senn og látið síðan mjólkina saman við ásamt vanilludropunum.

Setjið að síðustu hveiti og lyftiduft út í. Setjið deigið í vel smurt 26 cm formkökuform og bakið í 60–70 mín. Gott er að stinga prjóni í miðju kökunnar þegar um 60 mín. eru liðnar, ef hann kemur hreinn út er kakan tilbúin. Látið kökuna kólna í 10–15 mín. í forminu og losið hana síðan og látið kólna alveg á grind.

Límónukrem

100 g rjómaostur
150 g flórsykur
1 límóna, safi og börkur notaður
40-50 g saxaðar pistasíuhnetur, til skrauts

Þeytið rjómaostinn og bætið flórsykrinum saman við ásamt safa og berki. Kremið á að vera seigfljótandi þannig að gott sé að dreifa því yfir kökuna. Setjið kremið á kökuna þegar hún hefur alveg kólnað. Þessi kaka er mjög góð á fyrsta degi en eiginlega betri daginn eftir. Kökuna má geyma við stofuhita í nokkra daga.

LIND FASTEIGNASALA

510 7900

Hlíðasmári 6 / 201 Kópavogur / www.FASTLIND.is

– FÁÐU MEIRA

Allir kaupendur og seljendur hjá Lind fasteignasölu

fá **VILDARKORT LINDAR**

sem veitir **30% AFSLÁTT**

hjá eftirfarandi fyrirtækjum:

S:HELGASON

Flügger litir

Betra BAK
LEGGUR GRUNN AÐ GÓÐUM DEGI

ÍSLEIFUR JÓNSSON

DORMA

HÚSGAGNA HÖLLIN

Flísabúðin

PARKET & GÓLF
- gerir hús að heimili

Fáðu framúrskarandi þjónustu og skráðu eignina þína á FASTLIND.is

LIND Fasteignasala

Uppspretta ánægjulegra viðskipta

ÞEKKING OG REYNSLA · www.frittverdmat.is · www.nyjaribudir.is

Glæpirog rómantík

Texti / Steingerður Steinarsdóttir

Fátt veitir betri afslöppun og að leggjast upp í rúm með góða glæpasögu og lesa sér til ánægju. Þessar bækur henta einkar vel til að gleyma um stund áhyggjum meðan dvalið er í heimi bókarinnar.

Samsæri öfgahægriafla í Svíþjóð?

Óleyst glæpamál hvíla oft eins og mara á þjóðarsálinni. Guðmundar- og Geirfinnsmálin eru dæmi um slíkt hér á landi en í Svíþjóð er það morðið á Olof Palme. Þrátt fyrir að forsætisráðherrann hafi verið umdeildur naut hann engu að síður einnig mikilla vinsælda. Olof Palme var bráðgreindur maður, friðarsinni og hugsjónamaður þótt hann hafi einnig verið kænn stjórnmálamaður. Arfur Stiegs Larson eftir Jan Stocklassa byggir að hluta til á miklu safni gagna og heimilda sem hinn þekkti höfundur þríleiksins um Lisbet Salander hafði safnað að sér en einnig eigin rannsóknum og ályktunum Jans. Þetta er stórmerkileg bók og varpar alveg nýju ljósi á morðið og morðrannsóknina sem hefur verið Svíum þyrnir í augum allt frá árinu 1986. Undirfyrirsögnin er lykillinn að morðinu á Olof Palme og vissulega eru rök Jans sannfærandi en hvort hann hefur í raun leyst málið verður aðeins hægt að fullyrða ef finnast óyggjandi sönnunargögn.

Útg. Bjartur.

• • • •

Einn af þeim bestu

Mons Kallentoft er stórskemmtilegur sögumaður og í nýjustu bók hans, Brennuvargar, nýtur sú gáfa sín vel. Lögreglukonan Malin Fors er ákaflega greind og notar innsæi sitt óspart til að leysa flókna glæpi. Að þessu sinni fær hún þá nagandi tilfinningu að morðið á níu ára dreng, Lúkasi, sem var barinn til dauða og dráp filippeyskrar konu, en lík hennar finnst illa brennt úti í skógi nálægt Linköping, tengist. Malin hefur hingað til ekki haft rangt fyrir sér og að þessu sinni leiðir rannsóknin hana langt út fyrir landamæri Svíþjóðar.

Útg. Ugla

Óhefðbundin rómantík við Tangagötu

Brúin yfir Tangagötuna eftir Eirík Örn Norðdahl er ástarsaga en allsendis óskyld Rauðu ástarsögunum. Hún segir af samdrætti tveggja hversdagsmanneskja á Ísafirði þegar sundurgrafin Tangagata gerir það að verkum að Halldór kynnist nágrannakonu sinni, Gyðu, betur. Sagan er rómantísk þótt það sé ekki rómantík í hefðbundnum skilningi. Halldór er enginn sérstakur draumaprins og Gyða engin skýjadís. Þetta er skemmtilega skrifuð bók, fullkomlega jarðbundin og þótt atburðir séu hvorki magnaðir né óvenjulegir skipta þeir samt sköpum í lífi parsins sem óvænt tengdist með brú yfir Tangagötuna.

> ***Sagan er rómantísk þótt það sé ekki rómantík í hefðbundnum skilningi.***

Útg. Mál og menning.

• • • •

Fín glæpasaga

Heine Bakkeid er nýgræðingur meðal norrænna sakamálahöfunda en ef marka má Ég mun sakna þín á morgun á hann eftir að láta að sér kveða í hópnum í framtíðinni. Þetta er flott spennusaga um hinn týpíska einfara, lögreglumann sem sjálfur hefur endað í fangelsi og misnotar lyf en fáir standast honum snúning þegar kemur að því að skynja það sem öðrum er hulið. Hann flækist inn í rannsókn á dularfullum mannshvörfum í Norður-Noregi og hver veit, kannski er þetta einmitt það sem Thomas Aske þarf til að koma sér á réttan kjöl aftur.

Útg. Ugla

Við gerum vel við eldri borgara

50% afsláttur af áskrift út júní
og fyrsta blaðið frítt heim að dyrum

Áskriftarsíminn er opinn alla virka daga frá 9 til 13
Sími 515-5500 eða á mannlif.is/askriftir

LEGSTEINAR

Í MIKLU ÚRVALI

GRANÍT STEINAR

Helluhrauni 2, Hafnarfirði
544 5100 – granitsteinar.is

Texti / Ragna Gestsdóttir Myndir / Aðsendar

Áhrif COVID-19 á innlenda dagskrárgerð

Íslensku sjónvarpsstöðvarnar hyggjast að mestu leyti halda sínu striki við framleiðslu íslensks dagskrárefnis næstu mánuði, en einhverju seinkar. Forsvarsmenn tveggja þeirra segja að engar áætlanir séu um að þáttagerð verði aflýst vegna COVID-19 faraldursins, þó að vissulega setji hann það strik í áætlunina að einhverri vinnslu verði seinkað um einhverjar vikur. Sú þriðja, RÚV, segir of snemmt að segja til um hvort framleiðsla verði felld niður hjá þeim, en nú þegar hefur Eurovision-keppninni og Ólympíuleikunum verið aflýst og frestað, sem til stóð að sýna beint frá.

Við úthýsum allri framleiðslu og gefum okkur töluvert mikinn tíma í verkefnin, þannig að við erum bara í góðum málum. Miðað við að kvikmyndabransinn taki flugið á nýjan leik í sumarbyrjun, þá hefur staðan sáralítil áhrif á okkur," segir Pálmi Guðmundsson, dagskrárstjóri Sjónvarps Símans. Engri dagskrárgerð hefur verið frestað eða aflýst þar. „Við áttum líka sjónvarpsefni á lager. Við höfum einnig verið að flýta og færa til sýningar til að þjónusta fólk sem best á meðan sem erfiðast er á þessum tíma sem nú er. Einnig höfum við boðið upp á Helga Björns og félaga í samkomubanninu, og við erum ekki hætt að bjóða upp á slíka dagskrá í samkomubanninu."

Þórhallur Gunnarsson, framkvæmdastjóri Miðla Sýnar, tekur í svipaðan streng. „Það er allt á plani hjá okkur, þó að því gæti seinkað um einhverjar vikur til eða frá, við munum vinna okkur bara í kringum það. Það verður engri þáttagerð aflýst hjá okkur," segir hann. Á meðal þáttaraða sem eru í vinnslu hjá Sýn má nefna fjórar þáttaraðir framleiddar af Glassriver, sem er í eigu Baldvins Z leikstjóra og fleiri aðila. Um er að ræða glæpaseríuna Svörtu sandar, Vegferðina og gamanþættina Eurogarðinn og Magaluf.

Áhrifa frestana og aflýstra viðburða gætir nú þegar hjá RÚV

„Það er of snemmt að segja til um hvaða áhrif þetta hefur á framleiðslu RÚV eða þá framleiðslu sem RÚV tekur þátt í. Þó er ljóst að þau verða óhjákvæmilega umtalsverð þegar upp verður staðið," segir Skarphéðinn Guðmundsson, dagskrárstjóri RÚV. „Bæði neyðumst við til að fresta framleiðslu á verkefnum og þar með sýningu á þeim og einnig gæti komið til þess að hverfa verði alfarið frá því að framleiða önnur verkefni, í það minnsta að svo stöddu."

Eins og alþjóð veit þá hefur fjölda viðburða verið frestað eða aflýst, og því verða engar útsendingar frá slíkum viðburðum, eins og áætlanir gerðu ráð fyrir, eins og Skarphéðinn kemur inn á. „Þá eru útsendingar frá viðburðum sem búið er að fresta eða slá af alveg kapítuli út af fyrir sig. Stærsta dæmið um það eru auðvitað Eurovision-keppnin sem hefur verið aflýst," segir Skarphéðinn. „Við gerum þó ráð fyrir að bjóða upp á einhverja Eurovision-tengda dagskrá um það leyti sem keppnin hefði átt að fara fram. Sú dagskrárgerð er í mótun, bæði hjá okkur á RÚV og einnig hjá forsvarsmönnum keppninnar sem gefið hafa út að í boði verður einhvers konar dagskrá daginn sem úrslitin áttu að fara fram 16. maí. Þá hefur fjölda íþróttaviðburða sem til stóð að sýna beint frá verið frestað um óákveðinn tíma og ber þar helst að nefna Ólympíuleikana sem áttu að vera burðarefni í dagskrá RÚV í ágúst."

> ***Það er allt á plani hjá okkur, þó að því gæti seinkað um einhverjar vikur til eða frá, við munum vinna okkur bara í kringum það.***

Pálmi Guðmundsson, dagskrárstjóri Sjónvarps Símans.

Félagsmenn svartsýnir um sína stöðu

Félag kvikmyndagerðarmanna á Íslandi stóð fyrir könnun meðal félagsmanna sinna í lok mars og benda niðurstöður hennar til að kórónuveirufaraldurinn hafi nú þegar haft gríðarleg áhrif á kvikmyndaiðnaðinn og afkomu kvikmyndagerðarfólks hér á landi. Nær allir sem svöruðu höfðu lent í því að verkefnum væri frestað eða hætt við þau. Átti það við um bæði innlend og erlend verkefni, svo sem leiknar myndir, heimildamyndir, seríur, auglýsingar og alls kyns sjónvarpsefni. Félagsmenn vinna á ýmsum sviðum innan kvikmyndagerðar, flest sjálfstætt starfandi, lausráðið fólk og eigendur smærri fyrirtækja eða einyrkjar.

VIÐBURÐUR

Texti / Ragna Gestsdóttir Myndir / Gunnhildur Lind Hansdóttir

Bílabíó í Borgarnesi sló í gegn

Mánudaginn 30. mars var kvikmyndin Nýtt líf, sú fyrsta í þríleik Þráins Bertelssonar um Danna og Þór, sýnd í bílabíó í Borgarnesi. Viðburðurinn sló í gegn og mættu um 400 manns, á 100 bílum, og þökkuðu fyrir sig í lok sýningar með því að þeyta bílflauturnar af krafti.

Sigthora Óðins.

„Þetta var okkar tilraun til að hlúa að náunganum."

„Við ákváðum að fara í þetta verkefni til að skapa eitthvað spennandi og skemmtilegt fyrir fólk á svæðinu til að stefna að, þar sem öll umræða snýst meira og minna um COVID-19 veiruna, aðstæður og afleiðingar," segir Sigthora Óðins, sem átti hugmyndina að sýningunni og einn skipuleggjenda ásamt meðlimum í Kvikmyndafélagi Borgarfjarðar. „Þetta var okkar tilraun til að hlúa að náunganum." Sýningin fór fram á plani við Food Station, þar sem myndinni var varpað á hvítan flöt á trukk og var allra reglna og viðmiða Almannavarna gætt. Sýningin var gjaldfrjáls, en þeim sem vildu var boðið að styðja við starf Vesturlandsdeildar Rauða krossins með frjálsum framlögum: kennitala 620780-3679 og bankareikningur 0326 – 26 – 003679.

„Það er eitthvað í farvatninu, það verður auglýst sérstaklega ef af verður, þetta gekk svo vel," svarar Sigthora aðspurð hvort bílabíóið verði endurtekið. „Viðburðurinn hafði góð áhrif inn í samfélagið og fólk var mjög ánægt og fegið að fá rými til að hafa gaman.

Það væri svo gaman að sjá fleiri svona viðburði, ég hef heyrt að það sé áhugi fyrir slíkri sýningu á Austurlandi og einhver áhugi fyrir þessu á Selfossi," segir Sigthora. „Við bíðum spennt með að sjá hvort það taki fleiri upp á þessu."

Trésmiðjan Stígandi tekur að sér allt sem við kemur byggingum og mannvirkjagerð. Á tæknivæddu verkstæði smíðum við nánast hvað sem er, allt eftir þínum óskum. Við leggjum áherslu á vönduð vinnubrögð og persónulega þjónustu.

TRÉSMIÐJAN STÍGANDI

FAGMENN Í TRÉVERKI SÍÐAN 1947

TRÉSMIÐJAN STÍGANDI / SÍMI: 452 4123 / WWW.STIGANDIHF.IS

Albumm
TÓNLIST

Texti / Sigrún Guðjohnsen Mynd / Inga Björk Matthíasdóttir

Ekki lengur hræddur og óframfærinn

Lagið Einnar nætur gaman, var valið frumlegasta lagið í undankeppni Söngvakeppni framhaldsskólanna á Sauðárkróki árið 2011 og vakti töluverða athygli. *Maðurinn á bakvið það, Bergþór Pálmi Smárason, segir að í kjölfarið hafi sér liðið eins og popp-stjörnu en tveimur árum seinna hafi hann verið gleymdur og búinn að vera. Nú, heilum níu árum síðar, hefur hann gefið lagið út að nýju og annað lag að auki.*

Það var draumi líkast að taka lagið „live“ uppi á sviði í Fjölbrautaskóla Norðurlandi vestra. Ég man að ég var í biluðu spennufalli eftir flutninginn og þegar lagið var valið frumlegasta lagið fékk ég smásjokk,“ rifjar Bergþór Pálmi upp og játar að það hafi tekið svolítið á að fá alla þessa athygli.

Einn af dómurum keppninnar var útvarpsmaður frá FM957 og segir Bergþór að hann hafi komið þeim skilaboðum til sín að ef hann kæmi laginu í stúdíó þá ætti lagið klárlega heima á FM957. Annað hafi þó komið á daginn. Hann hafði farið með lagið í stúdíó og sent það á FM957, en aldrei heyrt frá þeim. „Ég sendi lagið á allar helstu stöðvar en fékk engin svör. Heima á Króknum voru allir ánægðir með lagið, það var spilað í partíum og ég var beðinn um að mæta í teiti og taka lagið og komst varla út á lífið án þess að einhver bæði um að fá að taka það með mér. Á einu ári var ég orðinn poppstjarna í Skagafirði. En svo, um þrem árum seinna, var ég allt í einu búinn að vera, „has been“. Líklega óþekktasti „has-been“ á íslandi.“

Tónlistarmaðurinn Bergþór Pálmi Smárason, eða Beggi Pálmó, var að senda frá sér lagið Einnar Nætur Gaman og undirbýr nú útgáfu fleiri laga.

Í leit að hamingju

Nú ertu að blása nýju lífi í lagið, af hverju ákvaðstu að gera það núna níu árum seinna? „Ég vaknaði bara upp úr einhverju móki fyrir stuttu og hugsaði: Auðvitað er ég ekki að finna hamingju í einhverju sem ég vil ekki gera. Að skapa tónlist og syngja veitir mér ánægju. Ég henti laginu því á Spotify, til að blása nýju lífi í það en þó meira til að eltast við hamingjuna. Ég áttaði mig líka á því að ég hafði aldrei náð að koma mér á framfæri á sínum tíma af því að ég þorði ekki að gefa mig allan í það, var hræddur við að vera berskjaldaður.“

Er von á meira efni frá þér? „Ég sit á stórum bunka af lögum sem ég hef samið í gegnum árin og nú er ég að undirbúa það að koma þeim í upptöku,“ segir hann upprifinn, en eitt af þessum umræddu lögum kom út í dag og heitir Hennar Ást. „Lagið er ekkert ósvipað Einnar Nætur Gaman,“ segir hann, „en bæði textinn og andrúmsloftið í laginu er þó þyngra, því það fjallar meðal annars um óendurgoldna ást.“

> „Ég man að ég var í biluðu spennufalli eftir flutninginn og þegar lagið var valið frumlegasta lagið fékk ég smásjokk.“

Ætlar að læra af mistökunum

Hann segist auk þess liggja á lagi sem hann vonast til að geti orðið góður og hressandi sumarsmellur, sem muni rífa fólk upp úr amstri hversdagsins. „Svo ætla ég að læra af því sem ég gerði eða gerði ekki hér áður og leggja mig meira fram. Vera óhræddari við að trana mér fram jafnvel þótt ég verði aldrei vinsæll eða frægur eða ástsæll meðal þjóðarinnar þá vil ég geta litið til baka og sagt með sanni að ég hafi reynt allt.“

Samspil ljóss og myrkurs

Smáskífan Daybreak II markar upphaf að fjögurra laga EP-plötu sem tónlistarkonan Iris Arins mun senda frá sér á árinu, en hvert lag verður gefið út á sama formi og Daybreak II. Lagið er pródúserað í samvinnu við lista-konuna Skaða Þórðardóttur sem einnig sá um hljóðblöndun.

Það sem tengir lög EP-plötunnar saman er samspil ljóss og myrkurs en efnið er tæklað á mismunandi máta með hverju lagi, og varpar þannig ljósi á ólíkar hliðar sjálfsins; þær langanir og óvissu sem þar er að finna.

Daybreak II fjallar um þrána að dvelja að eilífu í augnablikinu, í draumheimi nætur. Dagrenning er þó óumflýjanleg með öllu sínu sannleiksljósi og hugarheimurinn mun að lokum hverfa á braut. Hægt er að hlusta á Daybrak II á Albumm.is

Mynd / Juliette Rowland

Texti / Steinar Fjeldsted

Auður gefur út svítuna „ljós“

Tónlistarmaðurinn **Auður** gefur nú út svítuna **„ljós“**, föstudaginn 3. apríl. „Verkið er hvort tveggja í senn eitt lag og skipt í fjóra sjálfstæða kafla. Formið svipar því til svítu í klassískri tónlist,“ segir Auður, sem vann nýlega Íslensku tónlistarverðlaunin fyrir lag ársins 2019, Enginn eins og þú, auk þess sem hann var valinn söngvari ársins og tónlistarflytjandi ársins. Að hans sögn er svítan „ljós“ hringrás ólíkra tilfinninga sem endurtaka sig í sífellu. Hringrás vanans sem við finnum okkur föst í. Losti og tilfinningin að kunna meta áráttuna sjálfa. Auður dregur formföst áhrif frá framsæknum rokkhljómsveitum eins og Pink Floyd og The Mars Volta og blandar því saman við rytmíska hljóðheima og persónulegar lagasmíðar. Þarna er valið fólk í hverju rúmi og tónlistarfólkið Bríet og Drengur flytja með honum hvort um sig eitt lag.

S. hel sendir frá sér plötu

Disconnect er LP-plata frá upprennandi listamanni, **Sævari Helga Jóhannsyni**, eða **S.hel**. Sævar er fæddur í London, alinn upp að hluta í Þýskalandi og býr á Íslandi. Sem barn flutti hann mikið og fannst hann stundum rótlaus og aftengdur og það var ekki fyrr en hann settist að hér sem hann áttaði sig á jákvæðu hliðunum sem því fylgdi. Á plötunni er að finna vangaveltur hans um sjálfið/sjálfsmyndir og hvernig við upplifum þær. Skiptir staður upprunna til dæmis yfirhöfuð máli? Sævar hefur tekið þátt í fjölbreyttum verkefnum á ferli sínum. Hann samdi t.d. nýja tónlist fyrir uppsetninguna á **Mutter Courage** eftir **Bertolt Brecht**, sem var sýnt í Samkomuhúsinu á Akureyri og Kassanum í Þjóðleikhúsinu í fyrra, en tónlistin var líka notuð í upphafsatriði Grímunar 2019. Um þessar mundir hefur hann í nægu að snúast, mun koma fram á Iceland Airwaves í ár og vinnur að nýrri plötu í samstarfi við **Mikael Lind** sem verður tekin upp í Greenhouse Studios og hefur hlotið styrk frá hljóðritunarsjóði Rannís. Samhliða þessu stundar Sævar tónsmíðanám í Listaháskóla Íslands.

Albumm mælir

Kvíði, einangrun og vonleysi

***Franz Gunnarsson**, eða **Paunkholm** eins og hann kallar sig, var að senda frá sér glænýtt lag sem ber heitið **Birtir til í svartnætti**. Texti lagsins fjallar um baráttu við þunglyndi, kvíða og aðra lífshættulega geðsjúkdóma. Lagið rímar vel við ástandið í þjóðfélaginu núna þar sem kvíði, einangrun og vonleysi herjar mest á þá sem díla við við þessa kvilla. Skilaboð lagsins eru að passa upp á þessa einstaklinga, þeir bera yfirleitt ekki líðan sína utan á sér. Birtir til í svartnætti er annað lagið af tilvonandi annarri sólóplötu Paunkholm sem kemur út í sumar. Lagið var hljóðritað, hljóðblandað og tónjafnað af **Einari Vilberg** í Stúdíó Hljóðverk.*

Ógeð og ofsi svífur yfir vötnum

*Hjartaknúsararnir í pönkhljómsveitinni **Drullu** sendu á dögunum frá sér glænýja plötu sem heitir sama nafni og sveitin, **Drulla**. Samhliða því út ansi skemmtilegt tónlistarmyndband við eitt laganna á plötunni, Merda Fiesta. Í myndbandinu svífa ógeðið og ofsinn yfir vötnum þar sem farið er með áhorfendur djúpt í innstu myrkur iðnaðarhverfa Hafnarfjarðar þar sem blóð og saur drjúpa af hverju strái. Leikstjórn og eftirvinnsla er í höndum **Gunnjóns Geststsonar**. Kvikmyndatöku annaðist **Baldur Hrafn Halldórsson**. Albumm mælir klárlega með þessari snilld. **Hægt er að hlusta og horfa á herlegheitin á Albumm.is.***

SVO MIKLU, MIKLU MEIRA Á ALBUMM.IS
Tónlist / Menning / Viðburðir / TV

HUGSAÐU VEL UM TANNHEILSUNA

WRIGLEY'S Extra®

FYRIR HREINAR OG FRÍSKAR TENNUR

Tannlæknafélag Íslands mælir með notkun xylitols sem aðalsætuefnis í tyggigúmmíi

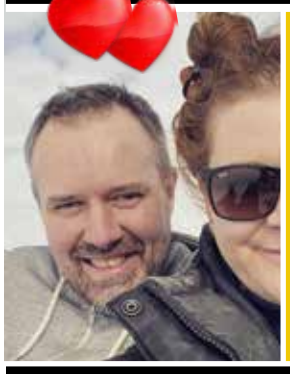

sh
Séð og Heyrt
HEYRST HEFUR

ÁSKORANIR Á SAMFÉLAGS-MIÐLUM

Það allra heitasta á samfélagsmiðlum núna eru ýmsar áskoranir, bæði í söng, leik, dansi og klæðnaði.

Á Instagram hefur gengið áskorun milli vinkvenna um að klæða sig í kjól í korter og hafa sem dæmi systurnar Hanna Rún og Unnur Óla tekið þeirri áskorun. Systurnar Eva Ruza og Tinna Miljevic stigu dans og skoruðu á fylgjendur að herma eftir, úr varð bráðsmellin klippa. Þórður Helgi Þórðarson, útvarpsmaður á RÚV, smellti einnig í The Love Guru Challenge, og tónlistarhjónin Jóhanna Guðrún Jónsdóttir og Davíð Sigurgeirsson tóku upp Eurovision-lag með börnum sínum og skoruðu á þrenn tónlistarhjón að gera slíkt hið sama. Kíktu inn á Séð og Heyrt á mannlif.is og sjáðu myndböndin.

Erla Björg og Karl nýtt par

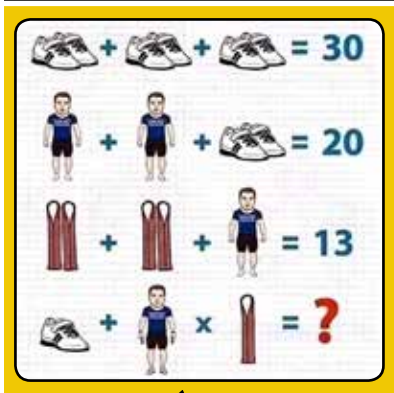

Erla Björg Gunnarsdóttir, fréttamaður Stöðvar 2, Vísis og Bylgjunnar og umsjónarmaður fréttaskýrngaþáttarins Kompás, og Karl Ferdinand Thorarensen, sem starfar hjá Samhentir umbúðalausnir, eru nýtt par. Erla Björg birti mynd af þeim á Facebook um síðustu helgi í sveitasælunni við Úlfljótsvatn, ásamt orðunum: „Flúið í sveitina. Ástin á tímum kórónunnar.“

Hlaðvarp um heimili og hönnun

Hjónin Halla Bára Gestsdóttir innanhússhönnuður og Gunnar Sverrisson ljósmyndari eru byrjuð með hlaðvarp, en þau reka vefinn Home and Delicious. Hlaðvarpið fjallar um heimili og allt sem því fylgir, í fyrsta þættinum tala hjónin um vinnuna og ástríðuna sem fylgir því að lifa góðu lífi. Hlaðvarp fyrir alla unnendur heimila.

Mynd / Home Delicious

Þrautin sem flestir flaska á

Á Facebook hefur undanfarna daga gengið mynd veggja á milli þar sem viðkomandi á að reikna út ákveðið stærðfræðidæmi. Virðist einfalt, ekki satt? Hins vegar er það svo að flestir flaska á hver útkoman er. Ert þú klárari en flestir?

Mynd / Unnur Magna

Mannlíf, þættirnir í umsjón Evu Ruzu eru komnir í Sjónvarp Símans. Af því tilefni ætlum við í samstarfi við Sjónvarp Símans að gefa fimm aðilum og vinum þeirra gjafaáskrift að Sjónvarpi Símans-appinu í einn mánuð.

Farðu inn á Facebook-síðu Séð og Heyrt og skrifaðu þar athugasemd og taggaðu vin fyrir fimmtudaginn 2. apríl. Við drögum fimm einstaklinga úr nöfnum þeirra sem skrifa og þeir, og vinur, sem viðkomandi hefur taggað fá gjafabréf frá Sjónvarpi Símans.

FRÆGIR Í SAMKOMUBANNI

Flestir Íslendingar hlýða nú sem aldrei fyrr, og í þetta sinn orðum Víðis Reynissonar yfirlögregluþjóns um samkomubann til 13. apríl hið minnsta. Þrátt fyrir að flestir elski nú að hafa það huggulegt heima fyrir, getur verið krefjandi að finna sér eitthvað nýtt að gera innan veggja heimilisins allan daginn, dag eftir dag. Ekki gleyma samt að það má fara út að hreyfa sig, munið tveggja metra regluna. Séð og heyrt ákvað að skoða hvað nokkrir frægir finna sér til dundurs þessa dagana.

Birgitta Líf Björnsdóttir er dugleg að hreyfa sig, bæði inni og úti, og hundurinn hennar með. (@birgittalif)

Rúrik Gíslason fótboltamaður birti mynd af sér að púsla, og síðar í „story“ mynd af nýja heimalúkkinu. Hann heldur einnig áfram að þjálfa, einn, samkvæmt fyrirmælum frá þjálfara SV Sandhausen. (@rurikgislason)

Erna Kristín Stefánsdóttir, aktívisti um jákvæða líkamsímynd og guðfræðingur, er ein af þeim sem notar nýjasta samfélagsmiðilinn Tik Tok og byrjuð að birta myndbönd þar. En Erna leyfir notendum Instagram líka að njóta. @ernuland)

Jón Jónsson tónlistarmaður er einn af þeim sem leyfir öðrum að njóta tónlistarinnar á Instagram, nýtt lag og nýr íþróttagalli á hverjum degi. Virkilega skemmtilegt hjá Jóni. (@jonjonssonmusic)

Greta Salóme, söng- og tónlistarkona, nýtur þess að vera heima að knúsa hundinn sinn sem hefur ekki hugmynd um hvaða ástand ríkir, hún segist ætla að reyna að hugsa meira eins og hundurinn. Greta man þó líka eftir að rækta líkamann og fer út að hlaupa. (@gretasalome)

Bára Jónsdóttir, fitnessdrottning og förðunarfræðingur, heldur áfram að farða sig, taka upp myndbönd og birta á YouTube fyrir þau okkar sem kunna ekkert með förðunarbursta að fara. (@barabeauty-makeup)

Hanna Rún Basev Óladóttir dansari nýtur sín heima í fæðingarorlofi með dóttur sína. Eiginmaðurinn Nikita og sonurinn Vladimir Óli eru líka heima. Hanna Rún tók sig til fyrr í vikunni og lagaði til í fallegu fataherbergi dótturinnar, auk þess að klæða hana í hin ýmsu lúkk og mynda hana með dyggri aðstoð eiginmannsins. (@hannabasev)

Eucerin®

NÝTT

Eucerin®
HYALURON-FILLER
ULTRA LIGHT
MOISTURE BOOSTER
MEDICAL SKINCARE

24 TÍMA RAKABOMBA
MEÐ 3X MEIRI HÝALÚRONSÝRU*

*3x meiri virkni, samanborið við Hyaluron-Filler CC Cream

Aldrei að skafa! Með Webasto bílahitara

Þú hitar bílinn með fjarstýringu og nýtur þannig þæginda og öryggis

Webasto
Feel the Drive

Bílasmiðurinn hf. Bíldshöfða 16 - 110 Reykjavik - sími 5672330 - www.bilasmiðurinn.is - bilasmiðurinn@bilasmiðurinn.is

MANNLÍF | BIRTÍNGUR EHF | ÚTGÁFUFÉLAG | SÍÐUMÚLA 28, 108 REYKJAVÍK | S: 515 5500 | 13. TÖLUBLAÐ 4. ÁRGANGUR | FÖSTUDAGURINN 3. APRÍL 2020 mannlíf.is | Ritstjórn: ritstjorn@birtingur.is

Síðast en ekki síst

Eftir / Jóhönnu Sveinsdóttur

Veirulífið

Í fyrir-veirulífinu lifði ég í vana. Rútínan var svo ríkjandi að ég held svei mér þá að ég hafi suma daga ekki einu sinni tekið eftir því að ég var til. Svo kom veiran og veirulífið hófst. Ég var ekki lengur örugg í umhverfinu mínu, eitthvað var hættulegt, en hvað? Hvað má gera og ekki gera? Enginn virtist eiga svar og flestum okkar leið eins og ungbörnum sem ekki kunna reglur samfélagsins.

Sem betur fer þá fengum við ungbörnin foreldra, og það ekkert smásett. Þau heita Þórólfur, Víðir og Alma og eru öflugasta co(vid)-parenting-teymi sem um getur í sögu uppeldis. Á hverjum degi, í yfir 30 daga, hafa þau gefið sér tíma frá umfram annasömum álagsdegi til að halda samverustund fyrir ríflega 300 þúsund fullorðin ungbörn sem með dynjandi spurningaflóði reyna að læra á veirulífið.

Má knúsa aftan frá? En chest-bumpa? Má standa hér? Ókei, en hér? Má snerta þetta? Ekki sleikja þetta? Ókei, en þetta? Ekki fleiri en 20 saman? Þannig, 19 í lagi? En 21, bara úti? En á miðvikudegi? Á að þvo handarbakið? Ó, bæði handarbökin? Þarf þá spritt? Má nota edik? En lavenderolíu? Hvenær er þetta búið? Eru þetta tveir metrar? Núna búið? En núna?

Foreldrateymið okkar dregur inn djúpan þolinmæðisanda og blæs blíðlega út. Sótthreinsaður ramminn er settur. „Ég sé," segja þau ákveðin „.... að ykkur langar að bora í nefið, halda heitapottspáskapartí og hafa fínt hár, en Almannavarnir ætla ekki að leyfa ykkur það núna." Síðan hrósa þau og þakka, viðurkenna vanmátt og mistök og sýna skilning og samkennd. Því góðir foreldrar eru líka fyrirmyndir. Þau minna okkur á að vera góð við okkur sjálf og góð við aðra, sem er dýrmætt veganesti inn í komandi eftir-veiru líf.

Þannig, takk kæru co(vid)-foreldrar og ykkar herir af góðu fólki, fyrir að passa upp á okkur.

Baráttukveðjur,
Jóhanna Þórólfs- og Víðisdóttir Möller.

nettó

PÁSKABLAÐ NETTÓ ER KOMIÐ ÚT!

SKOÐAÐU TILBOÐIN Á NETTO.IS OG GERÐU INNKAUPIN Á NETINU!

Tilboðin gilda 3. - 13. apríl